

POVEZANI ŽE 120 LET

Tradicija Kmetijske zadruge Ptuj

1 9 0 0 – 2 0 2 0

Z vami od setve do žetve
since 1900

Naslov
POVEZANI ŽE 120 LET

Podnaslov
Tradicija Kmetijske zadruge Ptuj

Izdala in založila
Kmetijska zadruga Ptuj, z.o.o.

Uredniški odbor
Mateja Letnik, Anemari Ramšak in Marinka Štalcer

Besedila
Marjan Kramberger, Branko Valenko, Ivan Svržnjak, Mateja Letnik, Marjan Janžekovič, Alenka Ivančič, Denis Hergan, Roman Belšak, Anemari Ramšak, Alenka Vrbančič, družina Klemenčič, družina Mohorič, družina Valenko, Alenka Šantl, družina Paskolo-Mlasko, Valerija Kodrič Majcen, družina Mlakar, družina Pignar, Ivo Orešnik, družina Pokrivač, Milenka Črne Cizerl, Tamara Krajnc, Marinka Štalcer

Fotografije
Arhiv Kmetijske zadruge Ptuj, Albin Bezjak, Zgodovinski arhiv na Ptuju, Foto Kosi

Jezikovni pregled
Branko Kancler

Grafično oblikovanje in tehnična postavitev
Tiskarna Ekart, d.o.o.

Tisk
Tiskarna Ekart, d.o.o.

Naklada:
1000 izvodov

Ptuj 2020

Zbornik ni namenjen prodaji

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

334.734:63(497.4Ptuj)(082)
631.115.8(497.4Ptuj)(082)

KMETIJSKA zadruga Ptuj
Povezani že 120 let : tradicija Kmetijske zadruge Ptuj : 1900-2020 / [besedila Marjan Kramberger... [et al.] ; uredniški odbor Mateja Letnik, Anemari Ramšak in Marinka Štalcer ; fotografije arhiv Kmetijske zadruge Ptuj ... et al.]. - Ptuj : Kmetijska zadruga, 2020

ISBN 978-961-07-0214-6
1. Gl. stv. nasl. 2. Kramberger, Marjan 3. Letnik, Mateja
COBISS.SI-ID 34802691

VSEBINA

ZGODOVINA SLOVENSKEGA KMETA 16
PRVA ZDRUŽEVANJA KMETOV NA SLOVENSKEM 18
TEMELJI USTANOVITVE KMETIJSKE ZADRUGE NA PTUJU 20
KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ V OBDOBJU 2005-2019 32
Zadružna oskrba 34
Oljarna Fram 36
KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ DANES 44
MALOPRODAJA KZ PTUJ 45
KMETIJSKA PROIZVODNJA 54
Odkup in prodaja živine 54
Odkup in prodaja mleka 60
Rastlinska proizvodnja 62
SODELUJEMO IN SE POVEZUJEMO 80
Prodajni kotički lokalnih proizvodov 82
Radgonski sejem in Kmetijska zadruga Ptuj 83
Naša zastopstva 84
V SPOMIN 88

Beseda uredniškega odbora

Zbornik kot prikaz 120-letne tradicije Kmetijske zadruge Ptuj je nastal na pobudo nekaterih članov, zaposlenih, predvsem pa vodstva naše zadruge.

Vsebina zbornika zajema bežno zgodovino slovenskega kmeta, podatke o prvih združevanjih kmetov na slovenskem, ki so posredno tudi na ptujskem privedli do njihovega združevanja in so temelj ustanovitvi Kmetijske zadruge Ptuj. V prvem delu zbornika je tako predstavljena zgodovina zadruge in družbeno politične spremembe, ki so zadrugi prinašale tako vzpone in padce, predvsem pa jo oblikovale v še trdnejšo celoto, ki nudi kmetu možnost povezovanja in s tem stabilno prihodnost.

V drugem delu je podrobneje strnjen prikaz intenzivnih investicijskih aktivnosti zadruge, kakor tudi prikaz širitev in prevzemov, ki so zadnjih dvajset let bistveno povečali obseg poslovanja Kmetijske zadruge Ptuj.

Tretji del zbornika je v celoti posvečen predstavitvi zadruge kakršna je danes, s predstavitvijo vseh naših dejavnosti, s posebnim poudarkom na povezovanju, tako s kmeti kot tudi poslovnimi partnerji doma in širše.

Besedila zbornika so obogatena s številnimi fotografijami in dokumenti, najdenimi v arhivu Kmetijske zadruge Ptuj, v arhivu Zgodovinskega arhiva na Ptuju, predvsem pa s posebej za zbornik ustvarjenimi fotografijami gospoda Albina Bezjaka.

Čisto na koncu smo obudili še spomin na gospoda Marjana Hergana.

Uredniški odbor

Spoštovani,

120 letni jubilej je gotovo priložnost za pošten pogled na zahtevno pot, ki jo je Kmetijska zadruga Ptuj prehodila, in za vpogled v načrte, ki jih imamo za čase pred nami. Prehojena pot nam je vsekakor v zadovoljstvo, a novi izzivi in načrti so motivacija in usmeritev za prihodnost.

Poudariti moram, da so ustanovitelji naše zadruge že zelo zgodaj doumeli, da ne moreš skrbeti le sam zase, ampak je lažje iti po poti sodelovanja, povezovanja. Septembra 1900 so kmetje na ptujskem območju ustanovili zadrugo s ciljem, da si izboljšajo svoj položaj. V teh dobrih stodvajsetih letih je zadruga prešla tudi nekaj preoblikovanj v skladu z vsakokratno veljavno zakonodajo.

Z resnim, dobro načrtovanim delovanjem in nastopanjem na trgu si je zadruga zagotavljala svojo trdnost in obstoj, odpirala različna vrata. Poudariti je potrebno, da je Kmetijska zadruga Ptuj znala pogledati »čez plot«, v večji svet, si začela iskati prostor na širšem slovenskem trgu in tudi na zahtevnem mednarodnem trgu. Tam iščemo priložnosti še danes, s čimer zagotavljamo trdno in zanesljivo poslovanje zadruge, ki vsem nam prinaša stabilno prihodnost. S svojim nastopanjem, s plani, potrjenimi s strani organov upravljanja zadruge, sodelujemo in se povezujemo z vedno širšim krogom kmetov. Koristimo odprtje meja in v neusmiljeni bitki na trgu tržimo tudi na tleh Evropske unije.

V obdobju zadnjih desetih let sta se k naši zadrugi pripojili Kmetijska zadruga Pesnica in Kmetijska zadruga Ormož. Letošnjo pomlad pa smo delovanje razširili še na širše območje Lenarta. V Kmetijski zadrugi Ptuj imamo tako že 13 področnih zadrug. Verjamem, da so zastavljeni načrti dovolj realni, da omogočajo vsem varno prihodnost.

Danes gradimo na temeljih 120 letne tradicije, na pridobljenih nasvetih naših predhodnikov, pridobljenih lastnih izkušnjah, vse to pa nam omogoča, da zmoremo racionalno prepletati želeno z možnim. Prepričan sem, da takšni kot smo in s tem, kar so naši predniki že dosegli, lahko s ponosom in zaupanjem zremo v jubileje še višjih številk. Načrte za prihodnost imamo, oblikujemo jih skupaj, predvsem pa na osnovi potreb in želja vseh nas, združenih in povezanih. Pomembno je, da ob tem ohranimo, v poslovnem svetu danes redko dobrino, občutek za sočloveka. Gradimo torej na človeškem, socialnem in čustvenem kapitalu. To je dragocenost.

Smo v obdobju, ko je svet preplavilo virusno obolenje Covid 19. Tako kot drugod tudi v našem okolju upoštevamo ukrepe in priporočila pred širjenjem te bolezni. Prav zato letos ni bilo mogoče organizirati praznovanja ob jubileju.

Cenjeni kmetovalci, zaposleni, upokojenci, poslovni partnerji,

vsem želim vse dobro, tudi v tistem, na kar sami nimate neposrednega vpliva. Želim vam pregledne in stabilne pogoje gospodarjenja in vse dobro tudi v osebnem življenju. Želim vam, da bi pri tlakovanju vaše ambiciozne poti v prihodnosti imeli tudi nekaj sreče. Zaslužite si jo.

Marjan Kramberger,
predsednik Upravnega odbora Kmetijske zadruge Ptuj

Spoštovani člani, sodelavci in poslovni partnerji,

v letošnjem letu imata poslanstvo in zastavljeno delo v Kmetijski zadrugi Ptuj še poseben pomen. V tem letu praznujemo vsi, ki nam je v srcih zapisano kmetijstvo in velika pripadnost zadružništvu.

V veliko veselje in posebno čast mi je, da vas lahko nagovorim kot direktor ob tako visokem jubileju kot je 120. obletnica obstoja in delovanja Kmetijske zadruge Ptuj. Zahvaljujem se vsem članom, upraviteljem, zaposlenim, vodilnim delavcem, kakor tudi poslovnim partnerjem, ki prispevate k temu, da zadruga še po tako dolgem obdobju posluje uspešno. Prav tako velja zahvala vsem, ki z nami sodelujete danes in boste tudi jutri.

V obdobju dobrih stodvajsetih let se je zgodilo več družbeno političnih sprememb. Člani in vodstvo zadruge so našli način, da so se v danem trenutku organizirali, prestali vse krize in preživeli v še tako zahtevnem obdobju. Znali so obdržati identiteto slovenskega naroda in ohranjati nacionalno zavest posameznika.

Skozi vso dolgo 120 letno obdobje so se kmetje preko naše zadruge združevali ter si tako ustvarili okolje za uspešno poslovanje in razvoj. Že od nekdaj se je pojavljal interes po združevanju v prostoru, širšem od domačega okolja. Prav zaradi tega se je območje Kmetijske zadruge Ptuj z leti širilo in povečevalo svoj obseg poslovanja, predvsem z namenom zagotavljanja konkurenčnega in varnega okolja za kmetovanje znotraj vseh pasti, ki nas obdajajo. Delujemo na enotnem Evropskem trgu, kjer so naravne danosti v posameznih državah veliko ugodnejše od naših razmer pridelave kmetijskih pridelkov. Proizvodi iz teh držav prihajajo na naše police in močno pritiskajo na cene pridelkov naše, domače pridelave.

Izkušnje drugih držav kažejo, da si moramo ustvariti lastne nacionalne sheme, kot je to na primer »Izbrana kakovost Slovenije«. Preko takšnih promocij skušamo slovenskemu potrošniku sporočiti, da so to proizvodi, ki imajo večjo dojeto vrednost (skrb za zdravje, lokalno poreklo, sledljivost proizvodov, tradicionalna proizvodnja...). Prav tako je zelo pomembno, da vzpostavimo dialog in povezovanje znotraj verig vrednosti (proizvodnja – predelava – trgovina), ki bodo zgrajene na načelih kakovosti, domačem poreklu in dobrih partnerskih odnosih med vsemi akterji. Tudi to so izzivi, s katerimi se v tem trenutku močno spopadamo.

Čas je, da koncentriramo misli za delovanje v naši prihodnosti. Prav je, da temeljito premislimo vsako potezo, krepimo konkurenčno sposobnost in dobro pripravljeni, z močnim jedrom, dočakamo naslednji jubilej.

Ob koncu moje čestitke ter zahvala vsem članom, bivšim in sedaj zaposlenim ob tako visokem jubileju delovanja Kmetijske zadruge Ptuj.

Branko Valenko,
direktor Kmetijske zadruge Ptuj

Spoštovani

člani, članice, kmetovalci, kmetovalke, zaposleni in ostali

Ob 120 letnici Kmetijske zadruge Ptuj sem ponosen, da nadaljujemo tradicijo naših očetov, dedov in pradedov vse od leta 1900 naprej. Sam sem član te organizacije že dobrih trideset let, od leta 2009 kot odgovorni funkcionar – predsednik nadzornega odbora.

Od devetdesetih let prejšnjega stoletja KZ Ptuj uspešno deluje in si išče svoje mesto tudi širše v Sloveniji. Vse do danes se ni znašla v rdečih številkah in z manjšimi vzponi in padci uspešno deluje na širšem ptujskem območju.

Zaradi splošne zadružne nerazgledanosti in nezmožnosti sodelovanja in povezovanja prihaja do vse preveč propadlih zadrug.

Kmetijski zadrugi Ptuj je uspelo v zadnjih dvajsetih letih obuditi in ponovno zagnati (pripojiti) več zadrug, ki so pred tem bridko končale. Pred več kot desetletjem Koreno in Pesnico, v zadnjem času pa še Ormož, letos pa se trudimo ponovno zagnati Zadrugo Lenart, ki je prav tako končala v stečaju.

Osnovno zadružno miselnost drug-za-druge in seveda delovanje v korist članom pa lahko izpolnjujemo le ob uspešnem poslovnem delovanju.

Dovolil si bom ponoviti zapis iz 110 letnice:

Kmetijstvo je prevečkrat zaničevano od večine človeštva, pa čeprav kmetijske dobrine, kot so zdrava hrana in dobra pijača, danes potrebujemo vsi in vsak dan, posledično tudi kmeta potrebujemo in uporabljamo vsak dan.

Danes smo tisoččlanska organizacija z dobro tretjino aktivnih članov, s sto šestdeset zaposlenimi, ki se ukvarjamo s kmetijstvom oz. s področjem kmetijstva. In ne bomo dovolili, da nas z vsakdanjo uporabo izrabijo, ampak se bomo trudili ustvarjati pogoje in delo za nadaljnjih sto let.

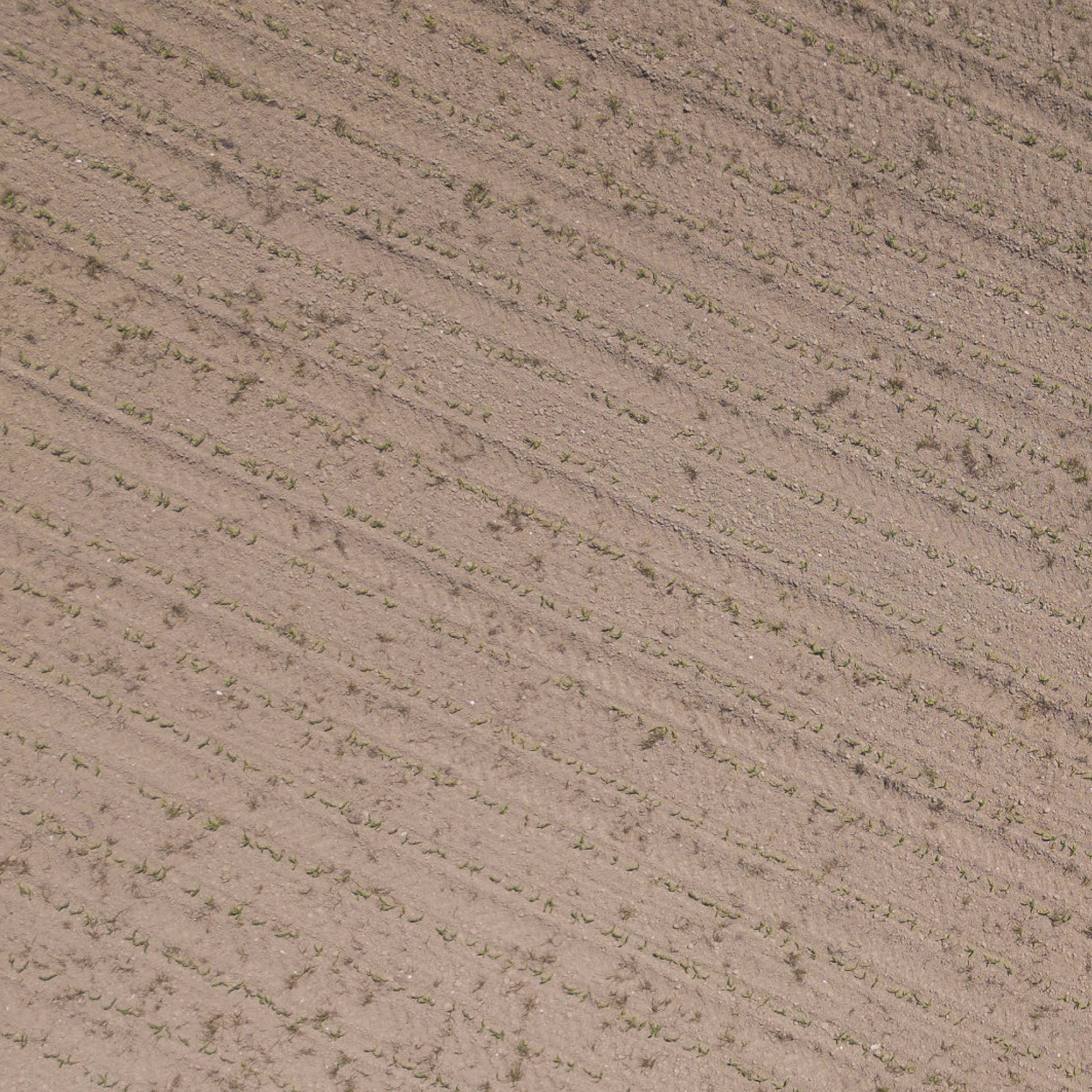
Kmetje in člani se v slovenskem prostoru premalo zavedamo osnovnih pravil zadružništva in nekako še vedno s figami v žepu samo govorimo o povezovanju in sodelovanju, kar pa spretno izkoriščajo naši uporabniki, tako na nabavnem trgu kot pri prodaji naših proizvodov.

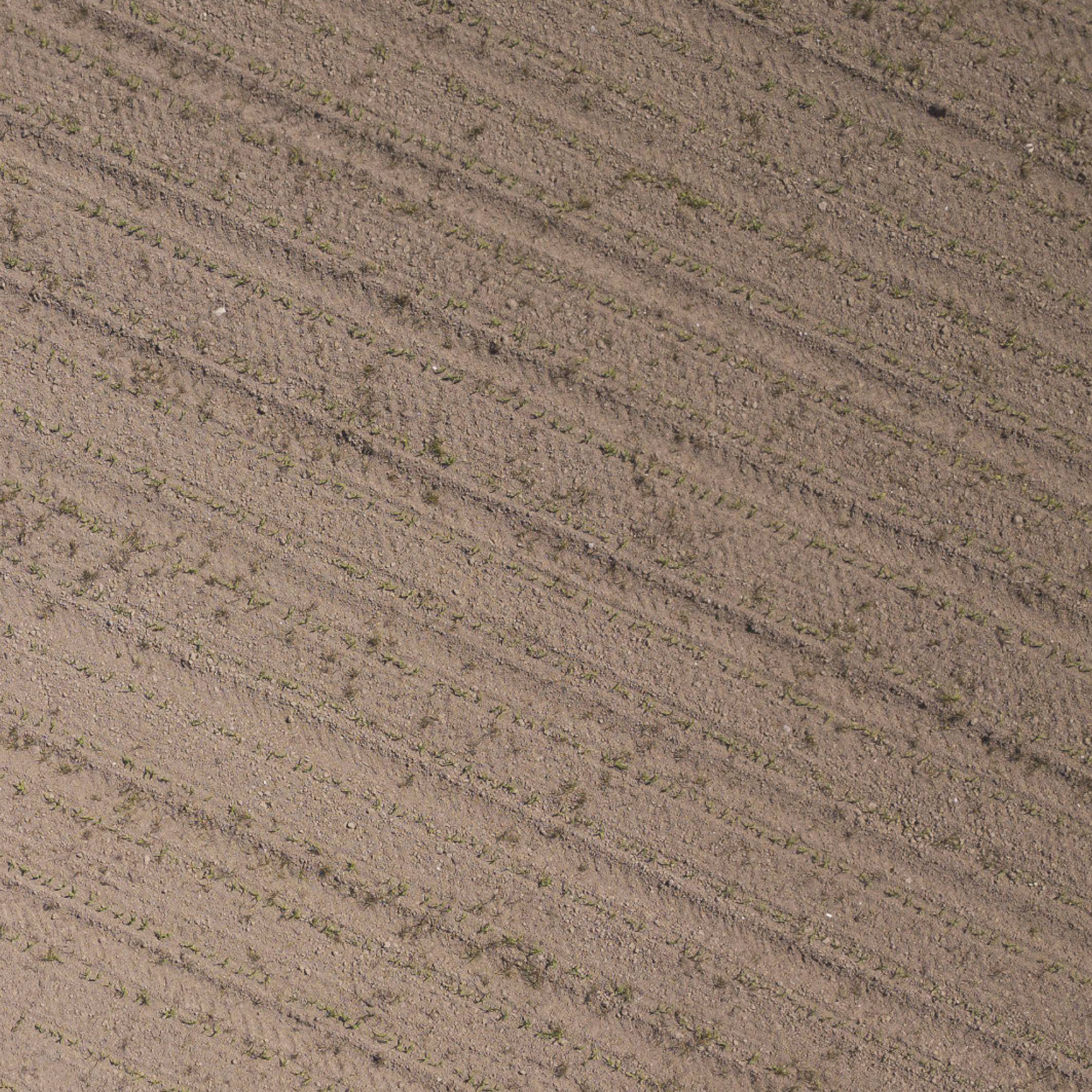
Naj nas naša majhnost ne ovira pri nadaljnjem delu in razvoju, ne dovolimo si zapiranja v svoje vrtove.

S skupnim sodelovanjem doma in v Sloveniji naredimo majhen korak k nadaljnji rasti in uspešnemu sodelovanju in razvoju Kmetijske zadruge Ptuj tudi po njeni 120 letnici.

S ponosom čestitam vsem članom in zaposlenim za odrekanja v korist nas vseh.

Ivan Svržnjak,
predsednik Nadzornega odbora Kmetijske zadruge Ptuj

ZGODOVINA SLOVENSKEGA KMETA

Položaj slovenskega kmeta skozi zgodovino je bil vedno težak. Ne glede na to, pod katero oblastjo je bilo slovensko ozemlje, je bil položaj kmeta tlačanski.

(Casnik.si, 2020)

Graščaki so bili lastniki velikih zemljišč ali kar večjih pokrajin in celo dežel. Ta zemljišča so jim dodelili v uporabo kralji. Skupno z obdelovalno zemljo, pašniki, gozdovi in potoki so graščaki dobili tudi vse pripadajoče kmete, ki so morali za plemiče obdelovati polja. Graščaku pá so bili podložni tudi vsi tisti, ki niso imeli svoje zemlje, a so jo dobili v obdelavo od plemiča. Grajski podložniki so morali graščaku plačevati davke in mu dajati del pridelkov. Določeno število dni so morali brezplačno delati na graščakovem polju. Delo na graščakovem polju so imenovali tlaka.. Naši predniki so tlačanili več stoletij.

Ko se je razvila trgovina, so bogatejši ljudje lahko kupovali tudi take reči, ki jih dotlej niso poznali. Iz vzhodnih dežel so trgovci prinašali v naše kraje razne dišave, svilo in dragocenosti. Vse to so plemiči hoteli kupovati zase in za svoje družine. Tuje blago pa je bilo silno drago. Potrebni denar so plemiči lahko dobili samo od svojih tlačanov. Zato so od njih terjali vedno večje dajatve v pridelkih in denarju. Niso se zmenili za to, kje naj kmet vzame. Kmeta so izkoriščali vedno huje. Zgodilo se je, da je graščak dal kmetu svoje lovske pse v rejo. Če je medtem kmetu pes poginil, mu je graščak vzel zanj celega vola ali vsaj kravo. Graščaki so svoje podložnike prisilili, da so od njih za drag denar kupovali pokvarjeno, skisano vino. Zahtevali so, da so tlačani svoje žito nosili samo v grajske mline, kjer so jim odvzemali več moke kot drugi mlinarji. Kmeta so ropali na najrazličnejše načine.

Trpljenje delovnega ljudstva je bilo vsak dan hujše. Graščaki pa se za vse to niso dosti zmenili. Svoje tlačane so nemoteno izžemali dalje. Zato so kmetje poskušali sami poiskati svoje pravice. Uprli so se plemičem z orožjem v rokah. Prvič so se pri nas kmetje uprli leta 1478 in sicer na Koroškem. Sklenili so zvezo ali »punt« proti vsem grajskim izkoriščevalcem. Dogovorili so se, da bodo cesarju, plemičem in župnikom plačevali samo toliko, kolikor je zapisano v urbarjih. Napadli so nekatere gradove. Borbe proti graščakom pa niso mogli nadaljevati, ker so prav tedaj v deželo pridrlí Turki. Kmetje so se postavili Turkom v bran, toda Turki so jih razgnali in mnogo pobili. S tem je bilo tudi konec prvega upora.

Drugič so se kmetje uprli leta 1515. Takrat so se nad svoje zatiralce dvignili kmetje po vsej Sloveniji. Sklicali so veliko

zborovanje v Slovenskih Konjicah. Po vsej Sloveniji je šel klic: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna! Za staro pravdo!« Kmetje so zgrabili za orožje in se zbirali v večje čete. Pa tudi plemiči niso čakali. Plemstvo je nad uporne kmete poslalo močno vojsko. Pod vodstvom plemiča Jurija Herbersteina je cesarska vojska premagala uporne kmete. Plemiči so pobili ujete voditelje upora. Ostalim upornikom pa so naložili še poseben »uporniški davek«.

(Radio prvi: »Le vkup, le vkup uboga gmajna«, 2018)

Leta 1573 so se v Hrvatskem Zagorju uprli kmetje okrutnemu graščaku, madžarskemu grofu Ferencu Tahiju. Tahi je imel posestva tudi na Slovenskem. Uprli so se mu tudi slovenski podložniki. Iz tega pa se je kmalu razvil splošen upor proti graščakom na južnem Štajerskem in v Hrvatskem Zagorju. Voditelj upornikov je bil Matija Gubec, kmet iz Hrvatskega Zagorja. Vojaški poveljnik upornih kmetov je bil Ilija Gregorio. Prišlo je do težkih borb med uporni mi kmeti in plemiškimi vojskami. Del upornih kmetov je bil premagan pri Krškem. Drugi del uporniške vojske so plemiči premagali pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Ilija Gregorio je zbežal, a so ga na begu ujeli. Odpeljali so ga na Dunaj in ga tam usmrtili. Prav tako je bila premagana tudi glavna kmečka vojska. Zbrana je bila pri Stubici. Vodil jo je sam Matija Gubec. Kmetje so se hrabro borili, a so jih plemiči le premagali, Gubca so ujeli živega. Pozneje so ga v Zagrebu posadili na žareč prestol in ga kronali z žarečo krono. Posmehovali so se mu kot kmečkemu kralju. Umrl je v strašnih mukah.

Kmetje so se pozneje še večkrat uprli. Vselej brez uspeha. Dolga stoletja so se borili za zemljo in pravico. V revolucijskem letu 1848 so sicer kmetje dobili večino zemlje v svojo last, a so jo morali odkupiti. Vsem tistim kmečkim ljudem, ki zemlje niso imeli, pa je bila brezplačno dodeljena šele v Titovi Jugoslaviji. Od takrat je kmet svoboden. Nič več ne tlačani raznim tujim in domačim gospodom. *(Hudales, 1948)*

PRVA ZDRUŽEVANJA KMETOV NA SLOVENSKEM

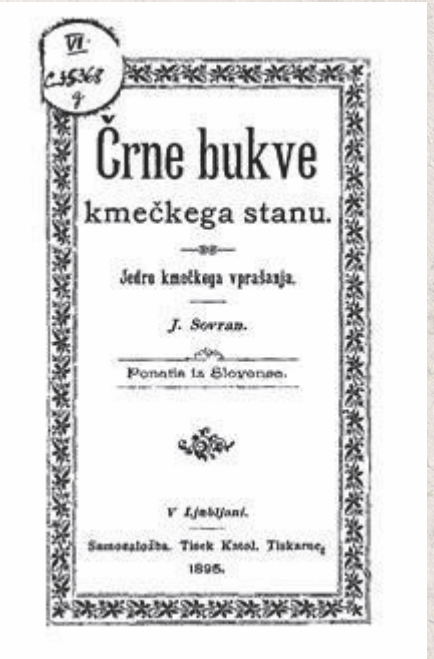
V drugi polovici 19. stoletja so gospodarske in družbene razmere omogočile razvoj kmečkega zadružništva na Slovenskem. Najprej so se ustanovile zadružne hranilnice, kasneje kmetijske in gozdarske zadruge. Leta 1872 ustanovljena prva kreditna zadruga v Ljutomeru, ki ji sledi množično ustanavljanje kreditnih zadrug, je vpregla voz razvoja zadružništva v Sloveniji. V prvi razvojni dobi je imelo slovensko zadružništvo predvsem narodno obrambno vlogo. Posojilnice so zlasti v mestih in trgih ustanavljali narodno zavedni izobraženci, trgovci in večji kmetje. Največje zasluge pri njihovem organiziranju sta imela brata dr. Jože in inž. Mihael Vošnjak. Na pobudo slednjega je bila 1883 ustanovljena prva zadružna zveza – Zveza slovenskih posojilnic v Celju.

Proti koncu 19. in na začetku 20. stoletja je zadružno gibanje prešlo v drugo razvojno obdobje in dobivalo močno socialno vlogo. Pod pritiskom hude kmetijske krize, ki je povzročila propad številnih kmetij in sprožila množično izseljevanje, so na podeželju začele nastajati številne kreditne in druge kmečke zadruge, ustanovljene po Raiffeisnovih načelih, z nizkimi deleži, neomejenim jamstvom in ožjim poslovnim območjem. Kreditno zadružništvo je uspelo znižati obrestne mere, zagotoviti kmetom dostop do kreditov in izkoreninilo oderuštvo. Veliko organizacijsko vlogo pri ustanavljanju teh zadrug je opravil dr. Janez Evangelist Krek. *(Zadružna zveza Slovenije, 2006)*

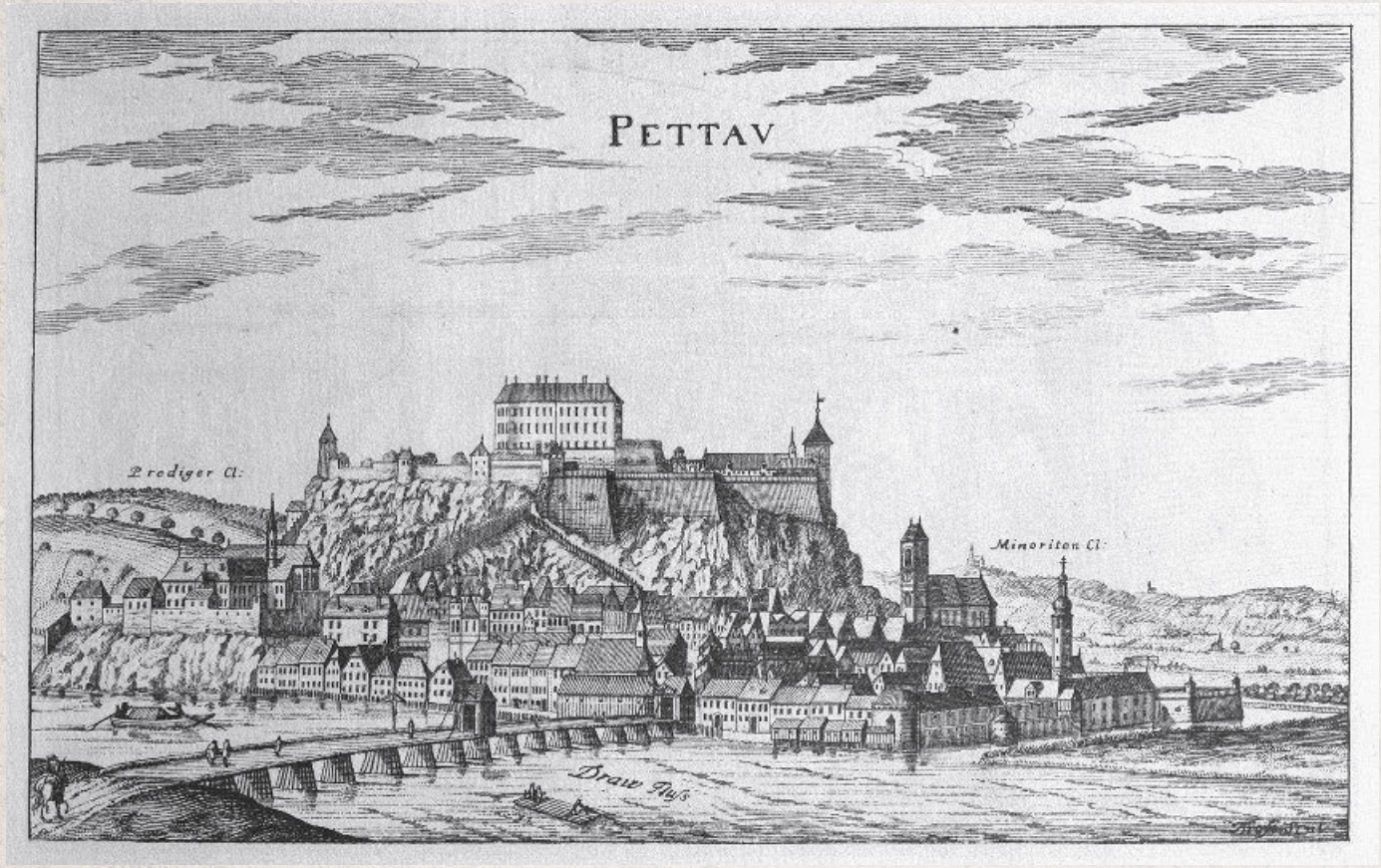

Janez Evangelist Krek (Wikipedija, 2018)

»...snuje naj se za vse slovenske pokrajine gospodarsko društvo, ki imej po raznih krajih svoje podružnice. To gospodarsko društvo podpiraj po vseh močeh duševne in gmotne koristi kmečkega stanu in zlasti skrbi, da slovenskega zemljišča ne bodo kupovali tujci in z veleposestvi ali pa z velikimi obrtnimi podjetji škodovali ljudstvu«... (Krek, 1895)

Črne bukve kmečkega stanu (Digitalna knjižnica Slovenije, 2013)

(Kamra.si, G. M. Vischer: Pettau, 1681)

TEMELJI USTANOVITVE KMETIJSKE ZADRUGE NA PTUJU

Ptuj je bil med letoma 1900 in 1918 tržišče kmetijskih pridelkov z Dravskega in Ptujskega polja, haloškega in slovenskogoriškega vina ter trgovski posrednik v izvozu živine in kož na različna območja Habsburške monarhije. Vse veje gospodarstva – od industrije, ki je skoraj ni bilo, obrti in trgovine – so bile usmerjene h kmetijstvu in odvisne od njega. Z obrtjo v mestu se je preživljalo okrog 80 odstotkov ljudi, s trgovino pa dobrih 7 odstotkov. *(Pokrajinski muzej Ptuj Ormož, 2014)*

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuji.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra meseca, in sicer zaradi tega, ker se vršè v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo.** Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan poprej.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek,** posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuji.

Župan:

J. Ornig.

(Kamra-digitalna kulturna dediščina slovenskih pokrajin)

Potem ko je bil leta 1873 sprejet zakon o zadrugah, je le-te definiral kot zasebne združbe nedoločenega števila članov z namenom, da pospešujejo pridobivanje sredstev za gospodarstvo članom, s skupnim poslovnim obratom, ali z dodeljevanjem kreditov, se je ponudila tudi slovenskemu kmetu možnost za izboljšanje svojega stanja. Na začetku 20. stoletja ni bilo stanje na ptujskem za kmeta nič kaj rožnato. Vinski trgovci so bili pretežno Nemci (Fürst, Hintze, Osterberger, Kaiser). Tudi ostala kmetijska področja – od živinoreje (predvsem govedoreje), konjereje in poljedelstva, je obvladovala bogatejša, nemška ali ponemčena plast bogatih trgovcev in veleposestnikov. Zato so imeli kmetje na ptujskem svojo priložnost v združitvi sredstev in znanja ter ustanovitvi lastne kmetijske zadruge. Dne 16. septembra 1900 je bila za ptujski okraj ustanovljena zadruga z imenom **Kmetijsko društvo za ptujski okraj – zadruga z omejeno zavezo**, s sedežem na Ptuju. Društvo je bilo vpisano v zadružni register pri Okrožnem sodišču v Mariboru, pod številko 17/8/1900. Predmet in namen zadruge je bil:

- da kupuje za zadružnike in posreduje pri nakupu za poljedelstvo potrebnih stvari, živine, strojev, orodja in drugih potrebščin in ga daje bodisi v last, bodisi v skupno rabo,

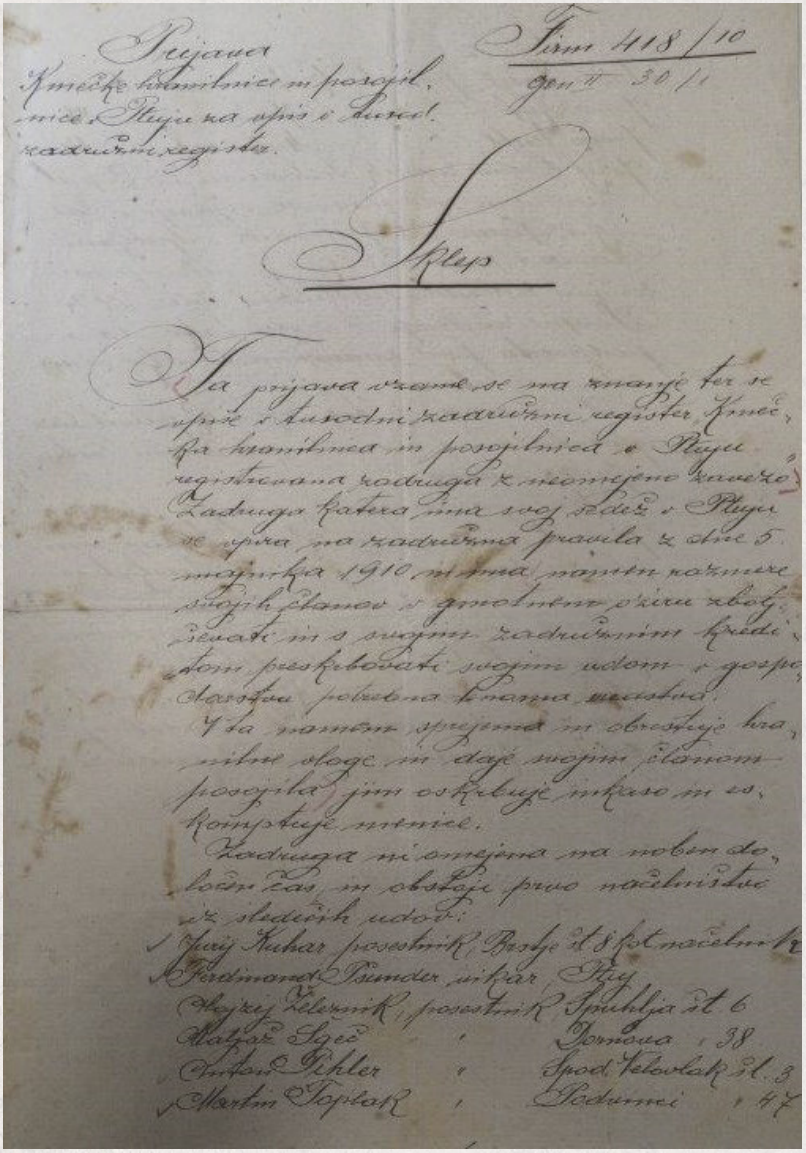
- da prodaja ali posreduje pri prodaji navedenih predmetov za zadružnike, da gospodarske pridelke zadružnikov, po njih naročilu in njih imenu shranjuje, pretvarja in prodaja,

- da si omisli naprave, dovoljene po zakonu o zadrugah in pripravne povzdigniti gospodarsko produkcijo zadružnikov,

- da si postavi v dosego tega namena potrebne stavbe in preskrbi tehnične naprave, bodisi zase, bodisi za skupno z drugimi zadrugami. (Kmetijska zadruga Ptuj, 2010)

Zadruga je v mnogo jezikih poimenovana kot Kooperativa. Angleški izraz »to cooperate« pomeni sodelovati. Sodelovanje članov z zadrugo pa je osnovna značilnost delovanja zadruge in prav po tem značilnem sodelovanju je zadruga pogosto poimenovana kot kooperativa. (Zadružna zveza Slovenije, 2016)

V tem obdobju je zadruga prispevala k dvigu gospodarske moči kmetij, izboljšanju ekonomskega in socialnega položaja svojih članov ter povezovanju kmetov in k razvoju kmetijske stroke na območju Ptuja.

(Vir: Zgodovinski arhiv na Ptuju)

K združevanju kmetov in ustanovitvi prve kmetijske zadruge na Ptuju so pomembno prispevali tudi časopisi, ki so izhajali v tistem času. Med temi naj omenimo časopis Štajerc, ki ga je izdajal Josef Ornig.

Natis 12.000, cena ene številke 4 h.

Uredništvo in upravništvo v Ptuju v gledališkem poslopju.

Štajerc izhaja vsaki drugi četrtek, datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dohrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izhaji dotične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za celo leto K 1,— s poštnino K 1.20.

Pri odjemanju več ko 10 številk primeren rabat.

Cena za oznanila za:
1 stran K 32.—, ½ strani K 16.—, ¼ strani K 8.—, ⅛ strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno znižana cena.

Štev. 1. | V Ptuju v nedeljo dne 1. julija 1900. | I. letnik.

Ljubi kmet!

Iz lastne vednosti Ti je dragi kmet znano, kako Te je naš ljubi Bog v zadnjih letah pri Tvojih pridelkih in dohodkih prikrajšal. Tu je toča vse pobila, tam pa povodnja veliko škode provzročila sploh ena slaba letina sledila je drugi, v vinogradih pa le najdeš žveplo, galico in vsega drugega peklenšeka samo grozdja ne ali vsaj malo. Pa vendar moraš le Ti za vse ljudstvo vsakega stanu živež priskrbeti in sicer kolikor mogoče po najnižji ceni, štibre pa moraš še vedno toliko plačevati kakor v pretečenih letah. Nek pregovor pravi: „Oslu, ki tu mlati, se nesme gobec zamašiti in kuharica nesme stradati“ a za kmeta nima nobenega pomena. — Od Tebe se le zahteva, da pridno delaš in vse svoje pridelke na sejm privlečeš, in svojim ustam prikrajšaš, hočeš le toliko krajcerjev nabrati, da zamoreš štibro plačati. Truditi in mučiti se moreš od ranega jutra do poznega večera in pri vsem tem moraš še skoro lakoto trpeti, med tem ko si drugi svoje trebuhe napolnjujejo.

Večina advokatov se za Tebe nič ne briga, če so te že na boben spravili, pripiše še Ti k večem k Tvojim dolgovam svoj račun; drugi stanovi, ki dobavljajo plačo od države, to so gospodje, kterim tudi ni mar za to, kako se Tebi godi. Gospod župnik Ti pa pri kmetiji tudi nemorejo pomagati, ker oni so le študirali in so zato odločeni, da Te v keršanskem nauku podučujejo in Tvojo dušo zveličajo. — dostikrat so pa sami veliki revež in imajo le dolžnosti svojega svetega stanu za izpolnevati.

Vender je še pa nekdo, ki se za Tebe briga in to sem jaz, Tvoj trgovec; **kajti, če Ti nimaš denarja, nemoreš od mene nič kupiti, in tako pridem tudi jaz na nič.** Že davno Te obžalujem, ker sem videl, da se Ti brezuspešno mučiš in trudiš, k temu še Te pa raznoteri komedjanti za bedaka imajo in Ti le v toliko vse misleče v Tvoj prid obljubujejo, da Te ložje pogubijo in še v večjo revščino spravijo. Odločil sem se torej v prihodnost s Teboj v temi zvezi ostati, da Ti zamorem potrebno svetovati, kako da prideš do Tvoje pravice in da jako težko breme t. j. davke, ki Te „zatreti hočejo, iz ram odložiš. „Štajerc“, ta časopis, ki Ti ga danes prvokrat v roko stisnem, ima namen, Tebi vse o Tvojih potrebah pojasniti in Tebi že vse na Tvoj prid in blagor svetovati. Če se Ti bo kje krivica zgodila, če pri nekaterih uradnikih ne boš vslišan, če Ti bo začel kteri advokat kožo čez ušesa lupit ali če se Ti bodo preveliki davki odmerili, obrni se zaupljivo na uredništvo „Štajerca“, ono Ti bo vsikdar pravo pot pokazalo, kje in kako da Tvojo pravico najdeš; ono se bo tudi izključljivo in neprenehoma le za Tvojo pravico in Tvoje potrebščine potegovalo. —

Tvoj trgovec

(Digitalna knjižnica Slovenije, 2013)

Prva številka časopisa Štajerc je izšla 1. julija 1900, v 12.000 izvodih. Slovenci so ga zaradi strupenih člankov, naperjenih proti slovenskim voditeljem in slovenskim narodnim zahtevam, poimenovali »giftna krota«.

Čeprav so štajercijanci nasprotovali rabi slovenskega jezika v javnem življenju, je bil Štajerc pisan v slovenščini, z namenom, da bi dosegel čim večje število kmečkega prebivalstva. Posebno pozornost je namenjal kmetijstvu in se predstavljal kot zaščitnik kmetov, obrtnikov in delavcev na Spodnjem Štajerskem.

V času med svetovnima vojnama so se kmetje v naših krajih največ ukvarjali s poljedelstvom in živinorejo.

Delovni dan na kmetiji je trajal od zore do mraka.
Nekoč je bilo na poljih veliko ročnega dela.
Od orodja so uporabljali motike, grablje, lopate, plug in vile.
Imeli so govedo, konje, prašiče, kokoši in ovce.
Kmečke družine so imele veliko otrok.
Dečki so pomagali na poljih, deklice pa v kuhinji.
Nekateri kmečki otroci niso hodili v šolo, ker so doma pomagali staršem.
Otroci in starši so imeli le po dve oblačili.
Prehrana je bila doma pridelana, meso so jedli ob nedeljah, glavni obrok je bilo kosilo.
Kmečke hiše so bile iz naravnih materialov, majhne, z enim glavnim prostorom.
Prostega časa na kmetih je bilo malo, družili so se s svojimi sorodniki ali prijatelji.

(Vir: Zgodovinski arhiv na Ptuju)

Število zadružnikov novoustanovljene zadruge se je iz leta v leto povečevalo. Zadruga je nemoteno delovala tudi po zlomu avstroogrske monarhije. Glede na spremenjeno zakonodajo je v času med obema vojnama zmanjšala vložek deležev, da je postala bolj dostopna tudi za manj bogate kmete. Kmetijsko društvo za ptujski okraj, zadruga z omejeno zavezo, je bila dne 3. avgusta 1944 ukinjena z odlokom ukinitvenega komisarja za spodnjo Štajersko, na podlagi zakona (Gesetz über die Auflösung und Löschung von Gesellschaften und Genossenschaften vom 9. 10. 1943). *(Kmetijska zadruga Ptuj, 2010)*

Nemški okupator je bil med drugo svetovno vojno naklonjen delovanju zadrug. Zadruge so bile združene v zadružno centralo Zentral – raiffeisen Kasse r.G.m.b.H. v Celovcu.
1945
Kmalu po koncu druge svetovne vojne so bile likvidirane predvojne zadružne zveze, njihovo premoženje pa zaplenjeno.
V septembru je bila izdana uredba o obvezni oddaji krušnega žita.

1946
Sprejet je bil prvi zvezni splošni oz. temeljni Zakon o zadrugah. Na osnovi tega zakona so se ustanavljale nabavno-prodajne zadruge (NAPROZA), ki so povezovale potrošnike in kmetijske centre.
Začeli so uresničevati agrarno reformo in kolonizacijo ter dokončno odpravili kmečke dolgove.

Kmetijstvo na ptujskem je potekalo enako kot do leta 1943, vendar brez javnega, organiziranega delovanja kot zadruga ali kmetijsko društvo. Kmetijska zadruga Ptuj je bila ponovno ustanovljena 23. aprila 1947. Prvotno je imela, kot vse ostale zadružne organizacije, trgovski značaj. Postopoma se je usmerila v kmetijsko proizvodnjo, kar je kasneje ostala tudi njena glavna dejavnost.

(Vir: Zgodovinski arhiv na Ptuju)

31. avgusta 1957 je bila Kmetijska zadruga Ptuj registrirana po novih predpisih. Pod št. Zad 53/1 pri je bila z vsemi dejavnostmi vpisana pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru. Pridobila je vsa ustrezna obratovalna dovoljenja, ki jih je izdal Okrajni ljudski odbor Ptuj. Do konca leta je morala 1958 uskladiti svoje akte v smislu določil Uredbe o kmetijskih zadrugah. Vedno si je prizadevala dvigovati strokovno raven svojih članov, zato je znotraj organizacije imela pospeševalne odseke: sadjarski, živinorejski in strojno-poljedelski. Istega leta je zadruga štela 358 članov. Od tega je bilo 114 delavcev in uslužbencev, ostali pa so bili kmetje (na območju zadruge je bilo 700 kmečkih gospodarstev). Nova sprememba je nastala z Zakonom o združenem delu. Obrat Kooperacija- Kmetijski kombinat Ptuj, ustanovljen leta 1966 iz dotedanje KZ Ptuj, je deloval do leta 1978. V letih 1968–1973 je obrat vodil Milan Koren, nasledil ga je Miran Glušič. *(Kmetijska zadruga Ptuj, 2010)*

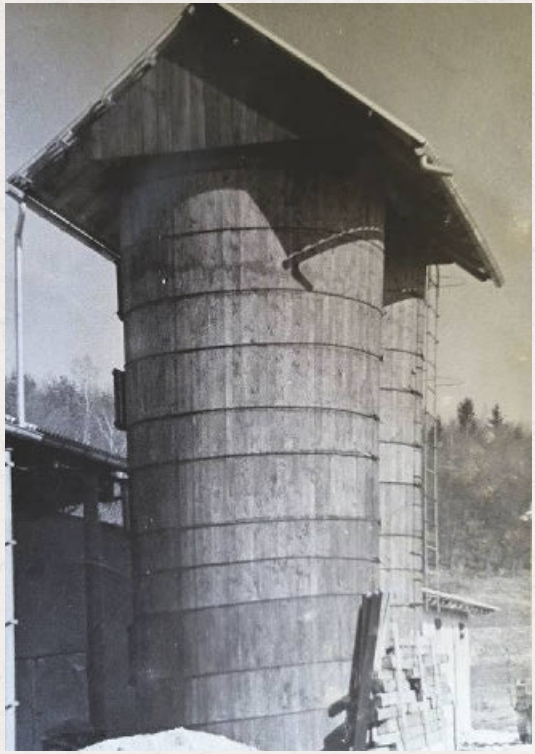
Imaš krompir – imaš srečo

Krompir je tako kot koruza prišel k nam iz Amerike. Španski osvajalci so ga poznali v Peruju, v začetku 16. stoletja. Okorg vsake rastline so Indijanci nasuli košček zemlje, zato da bi se čimveč stebla oženilo z zemljo. Indijanci so krompir uporabljali ne le za hrano, apak tudi kot zdravilo. Rezine krompirja so polagali na rane, zlome, na čelo ob glavobolih ...

V Sloveniji so krompir menda odkrile svinje na Dolenjskem. Ljudska pripoved iz okolice Podčetrtka trdi, da so na neki njivi prašiči začeli vneto riti po zemlji, v kateri je bil posajen krompir. S slastjo so glodali čudne gomolje. Kar je bilo užitno za svinje, je bilo užitno tudi za lačne ljudi. Tako je krompir v tistem času postal kruh ubogih. V letih hude lakote po napoleonskih vojskah je bil ravno krompir tisti, ki je reševal tisoče ljudi pred lakoto. Kdor je imel krompir je bil srečen, zato še danes tistemu, ki ima srečo, pravimo da ima krompir. (Pavlin 1993:226)

(Vir: Zgodovinski arhiv na Ptuju)

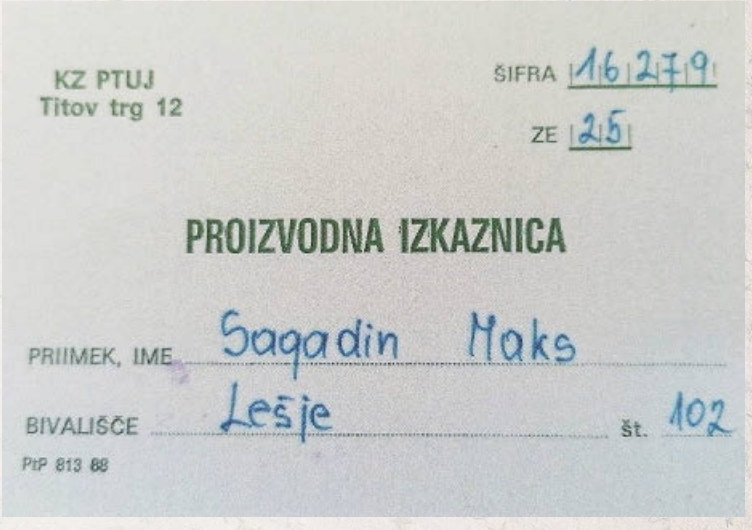
(Vir: Zgodovinski arhiv na Ptuju)

Na pobudo predsedstva republiške konference SZDL so bile izvedene javne razprave na temo, kako zagotoviti pogoje za hitrejši razvoj kmetijstva, uveljavljanje novih družbeno-ekonomskih odnosov in preobrazbo vasi v srednjeročnem obdobju. Te so prinesle odločitev, da se obrat Kooperacija KK Ptuj preoblikuje v Kmetijsko zadrugo Ptuj kot enovito organizacijo združenih kmetov.

Tako je bil 2. novembra 1978 referendum, na katerem se je 1719 članov–kmetov in 150 delavcev z 98 % soglasjem odločilo, da se ustanovi zadruga. Sklenjen je bil Samoupravni sporazum o združevanju kmetov in delavcev v Kmetijsko zadrugo Ptuj. Razlog, da se zadruga dolgo ni vpisala v register, je bil v usklajevanju razporeditev sredstev, pravic in obveznosti po zaključnem računu za leto 1978 v KK Ptuj, oziroma med posameznimi TOZD-i, ki so ostali v sestavi KK Ptuj in Kooperacijo, ki se je izločila. Ker je bil dogovor sklenjen in podpisan šele 11. decembra 1979, se je zadruga lahko registrirala šele takrat.

Kmetijska zadruga Ptuj je bila torej kot samostojna zadružna organizacija ponovno ustanovljena 1. januarja 1979 in se je vpisala v sodni register pri Temeljnem sodišču Maribor pod št. Srg 1546/79, 25. aprila 1980.

Zadruga je imela 20 zadružnih enot, od tega 7 na območju Slovenskih Goric, 3 na Ptujskem polju, 8 v Halozah in 2 na območju Dravskega polja. Pokrivala je 92 % teritorija ptujske občine. Delovno skupnost so tvorile delovne enote: Strokovne službe, Centralno skladišče, Vozni park in Hranilno-kreditna služba s posebnim statusom. Zadružni svet se je konstituiral 27. julija 1979 in je imel že v prvem letu 6 rednih sej. Prav tako se je konstituiral nadzorni odbor, zbori kmetov in delavcev pa so informativno spremljali poslovanje zadruge. Direktor ponovno ustanovljene KZ Ptuj je do leta 1983 ostal Miran Glušič.

KZ PTUJ
Titov trg 12

ŠIFRA 16279

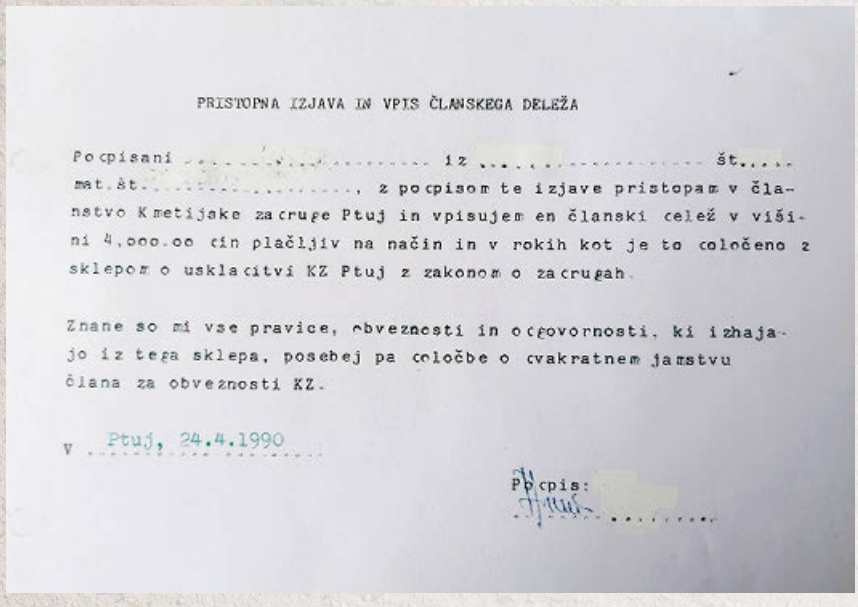
ZE 25

PROIZVODNA IZKAZNICA

PRIIMEK, IME Sagadin Maks

BIVALIŠČE Lešje št. 102

PtP 813 88

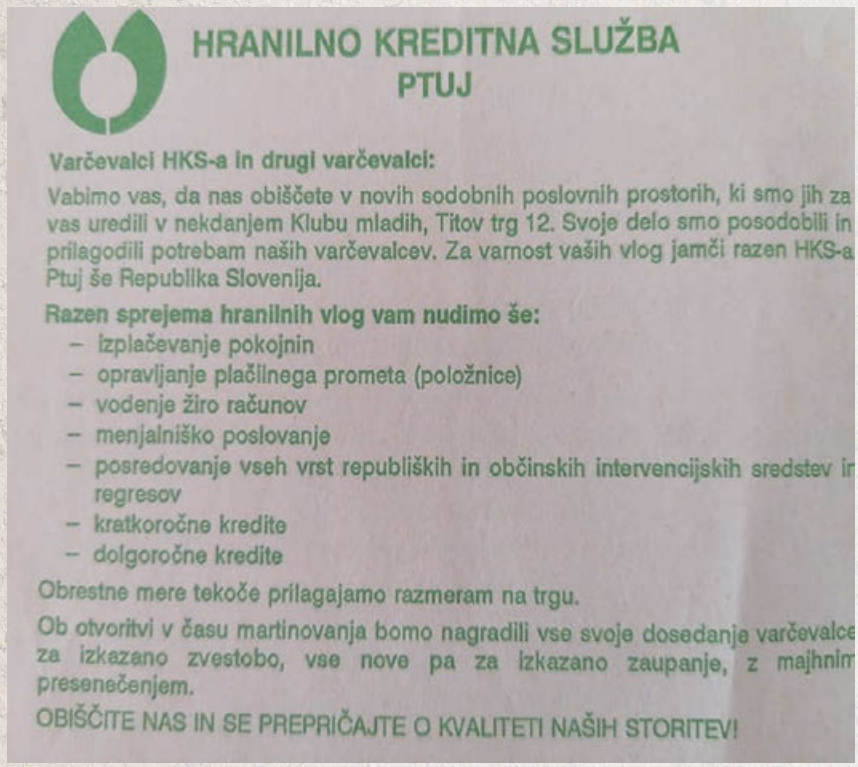
PRISTOPNA IZJAVA IN VPIS ČLANSKEGA DELEŽA

Podpisani ..... iz ..... št.....
mat.št. ....., z podpisom te izjave pristopam v članstvo Kmetijske zadruge Ptuj in vpisujem en članski delež v višini 4.000.00 din plačljiv na način in v rokih kot je to določeno s sklepom o usklajenosti KZ Ptuj z zakonom o zadrugah.

Znane so mi vse pravice, obveznosti in odgovornosti, ki izhajajo iz tega sklepa, posebej pa določbe o dvakratnem jamstvu člana za obveznosti KZ.

V Ptuj, 24.4.1990

Podpis:

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
PTUJ

Varčevalci HKS-a in drugi varčevalci:

Vabimo vas, da nas obiščete v novih sodobnih poslovnih prostorih, ki smo jih za vas uredili v nekdanjem Klubu mladih, Titov trg 12. Svoje delo smo posodobili in prilagodili potrebam naših varčevalcev. Za varnost vaših vlog jamči razen HKS-a Ptuj še Republika Slovenija.

Razen sprejema hranilnih vlog vam nudimo še:

- izplačevanje pokojnin
- opravljanje plačilnega prometa (položnice)
- vodenje žiro računov
- menjalniško poslovanje
- posredovanje vseh vrst republiških in občinskih intervencijskih sredstev in regresov
- kratkoročne kredite
- dolgoročne kredite

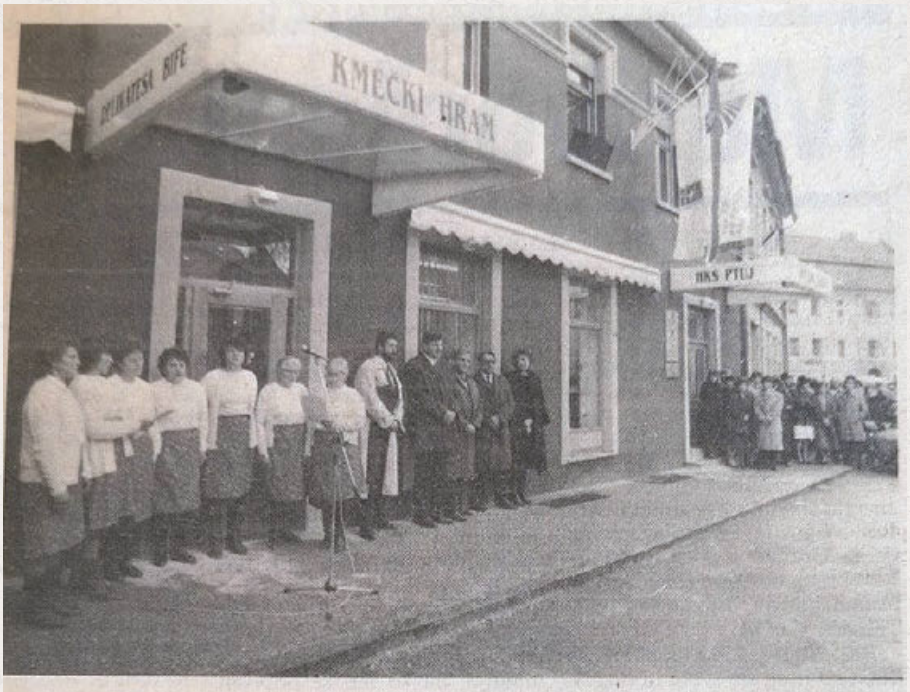
Obrestne mere tekoče prilagajamo razmeram na trgu.

Ob otvoritvi v času martinovanja bomo nagradili vse svoje dosedanje varčevalce za izkazano zvestobo, vse nove pa za izkazano zaupanje, z majhnim presenečenjem.

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE O KVALITETI NAŠIH STORITEV!

Vodstvo zadruge (med leti 1983–1992 je bil direktor Janez Vrečer) in zadružni svet so začeli delovati s polnim zamahom z željo izboljšati položaj v ponovno ustanovljeni Kmetijski zadrugi Ptuj z lastno HKS, ki je omogočila članom KZ in svojim komitentom varčevanje lastnih sredstev z ugodnimi obrestmi in na drugi strani ugodno kreditiranje kmetijske proizvodnje s sklenjenimi proizvodnimi pogodbami.

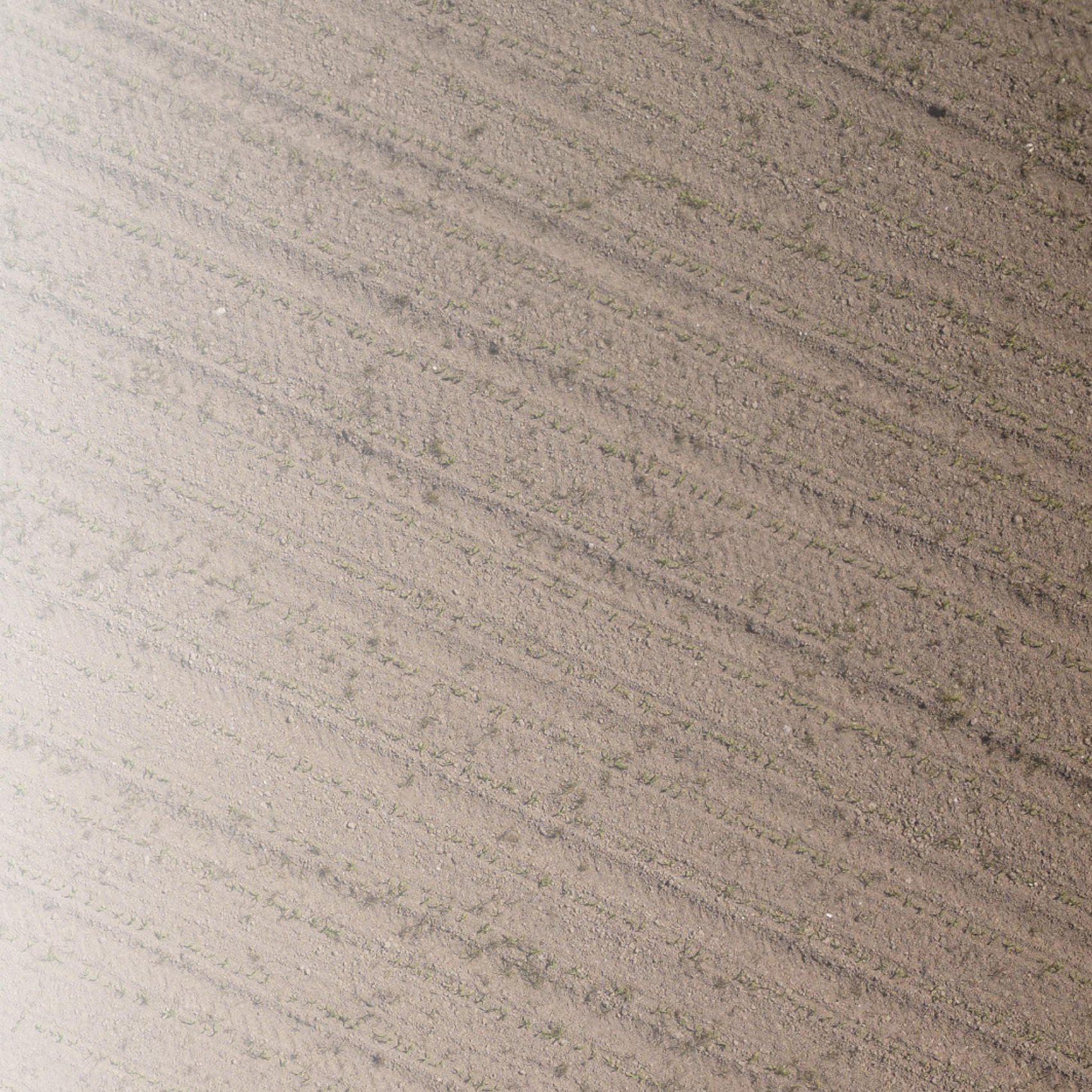
Ob ugodnem kreditiranju so kmetje začeli s širitvijo svoje dejavnosti, gradnjo hlevov, tu in tam se je zgradila tudi kakšna stanovanjska hiša – seveda na črno. Tako je ob vsem tem dogajanju v gradbeništvu v začetku leta 1989 nastala potreba za ustanovitev Stanovanjske zadruge z namenskim varčevanjem in odobravanjem stanovanjskih kreditov. V ta namen je bila leta 1989 v Kmetijski zadrugi Ptuj ustanovljena Stanovanjska zadruga, istočasno pa je bil podpisan sporazum o poslovnem sodelovanju med novoustanovljeno Stanovanjsko zadrugo in HKS, ki je bila v 100% lasti KZ Ptuj. V letih 1989–1990 je prišla nova zadružna zakonodaja in lastninsko preoblikovanje. Do takrat zadružni sveti in poslej upravni odbori so morali ob vseh spremembah budno spremljati vsa dogajanja. Poslovodni organi so v teh letih obravnavali iz medijev že poznano tezo o ustanovitvi SZKB z HKS ali brez nje. Naposled je ostala HKS in bila na novo podprta ustanovitev SZKB z ustanovitvenim kapitalom, ki je pripadal KZ Ptuj. Poleg sprememb zadružne zakonodaje je prišlo v državi tudi do denacionalizacije in lastninskega preoblikovanja v lastniški strukturi živilsko-predelovalnih obratov in ostalih nepremičnin.

Pomembna pridobitev delavcev in kooperantov KZ Ptuj

Kmečki hram v Ptuju

Vse to je bil velik zalogaj za KZ Ptuj, saj je bilo leto 1992 zadnje terminsko leto za vlaganje denacionalizacijskih zahtevkov. Leta1992 je funkcijo direktorja prevzel Stanko Tomanič in jo opravljal do svoje upokojitve 2005. V tem času se je postavilo tudi vprašanje organiziranega odkupa mleka v Kmetijski zadrugi Ptuj, saj je bila takratna uradna kmetijska politika zelo naklonjena specializiranim zadrugam. Organi v KZ Ptuj so sprejeli in potrdili predlagano vizijo o odkupu mleka, ki se je preneslo v novoustanovljeno Mlekarsko zadrugo Ptuj, seveda – da poslovno sodelovanje s HKS ostaja, in z medsebojno poravnavo med MZP in KZ Ptuj. Tudi navkljub vsem tem dogajanjem je KZ Ptuj normalno poslovala naprej, obvladovala konkurenco in vsa leta prikazani poslovni rezultati niso bili nikoli napisani z rdečimi številkami. Z željo po vedno boljših rezultatih in povečanju obsega dela so bili vedno prisotni tudi pogoji dela. V KZ Ptuj smo ugotovili, da brez novih investicij zastavljenih ciljev ni moč doseči. Po sprejetih sklepih upravnega odbora leta 1995 smo pristopili k izgradnji objekta v Centralnem skladišču. S tem se je povečal in uredil odkup živine, na prostoru starega skladišča se je zgradilo novo, večje skladišče s tremi hladilnimi komorami s kapaciteto cca 1000 m3. V letu 2000 in 2001 se je del dela in odločanja organov preneslo na monetarno dogajanje o organiziranosti hranilno kreditnih služb v Sloveniji. Zakon o bančništvu in na njegovi podlagi sprejeti izvedbeni predpisi, da se vse HKS združijo neposredno z banko ali da se izvede postopek združitve HKS na najbolj enostaven način, je imel za posledico, da se je HKS Ptuj pripojila k Zvezi Hranilno kreditnih služb Slovenije. To odločitev so sprejeli organi KZ Ptuj in organi HKS Ptuj. Ocenjujemo, da je bila odločitev pravilna. To ocenjujemo na podlagi deležev, ki jih ima KZ Ptuj v novoustanovljeni bančni instituciji DBS in v Kapitalski zadrugi, ki skrbi tudi za vračanje zadružne lastnine. Mandat direktorja KZ Ptuj je leta 2005 prevzel Marjan Janžekovič. *(Kmetijska zadruga Ptuj, 2010)*

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ V OBDOBJU 2005-2019

Spoštovani člani, članice in zaposleni,

poslovno leto 2004, torej petnajst let nazaj, smo poslovanje **Kmetijske zadruge Ptuj** zaključili, preračunano na evre, z 18 milijoni. V začetku omenjenega leta smo, po uspešno opravljeni prisilni poravnavi, h Kmetijski zadrugi Ptuj pripojili Kmetijsko zadrugo Korena.

V letu 2003 sem bil, za čas snovanja in zaključka prisilne poravnave ter kasneje pripojitve h Kmetijski zadrugi Ptuj, imenovan za direktorja Kmetijske zadruge Korena. Slabo leto po pripojitvi je moj predhodnik g. Stanko Tomanič končal svojo dolgoletno kariero v KZ Ptuj, se 5. maja 2005 upokojil in imenovan sem bil za direktorja Kmetijske zadruge Ptuj.

Po prenehanju delovanja Tovarne sladkorja Ormož smo v želji, da bi našim članom ponudili nekaj v nadomestilo, leta 2005 kupili takratno **Oljarno Fram**, za katero smo že pridelovali oljnice, pridelavo le-teh pa smo lahko potem povečali. Dobili smo **prvo hčerinsko družbo**. Ker smo hoteli nekaj več, hoteli smo prodati tudi nekaj izven naše maloprodajne mreže drugim zadrugam, kmetijskim podjetjem in kmetom, smo leta 2006 ustanovili še drugo hčerinsko podjetje, današnjo **Zadružno oskrbo**. V obeh primerih smo naredili uspešno zgodbo, obe podjetji, izključno v lasti KZ Ptuj, danes uspešno poslujeta in sta ogromno pripomogli k nadaljnjemu razvoju KZ Ptuj, ki danes posluje kot skupina.

Vse skozi smo iskali priložnosti, kako uspešno poslovati in se hkrati tudi materialno krepiti. Tako smo leta 2007, po uspešno opravljenem denacionalizacijskem postopku, od Deželne banke Slovenije odkupili polovico zgradbe na **Krempljevi 2**, v kateri danes gostujejo najemniki - Geodetska uprava, Zavod za zaposlovanje, do nedavnega še sodniki in pek. Vse skozi smo se zavedali, da je potrebno za pridobitev kupcev vlagati tudi v maloprodajno mrežo, saj želimo kot potrošniki tudi sami biti kvalitetno postreženi v sodobno urejenem lokalu ob bogatem asortimanu. Da bi uspeli doseči željene cilje maloprodaje, smo v letu 2008 adaptirali poslovalnico Žetale in Videm. V letu 2009 smo se lotili izgradnje kmetijske in živilske trgovine v Majšperku, istega leta pa smo se lotili tudi temeljite obnove upravne zgradbe, menjave strehe, fasade itd..

V iskanju dodatnih virov prihodkov smo leta 2010 investirali v dve sončni elektrarni na Centralnem skladišču, leto kasneje še v eno na poslovni zgradi v Markovcih. Vse tri so se že same izplačale, današnja prodaja elektrike prinaša čiste prihodke ob minimalnih stroških.

V letih 2010 do 2012 smo bili investicijsko zelo aktivni, poleg adaptacije Krempljeve 2 smo zgradili še nove trgovine

v Bukovcih-živila, v Markovcih-živila, v Markovcih-kmetijsko trgovino in poslovalnico Zadružnik na lokaciji Centralnega skladišča. Z investicijami in adaptacijami smo nadaljevali in leta 2013 adaptirali trgovino Duplek ter leta 2014 investirali v novogradnjo skladišča v Juršincih. Z novogradnjami trgovskih lokalov smo nadaljevali v letu 2015 in sicer z izgradnjo trgovine v Pesnici, leta 2016 trgovine v Zavrču in še leta 2017 Odkupno prodajnega centra v Gorišnici. Ob bogati investicijski zgodovini Kmetijske zadruge Ptuj smo tudi pridno obnavljali in dograjevali naša ostala osnovna sredstva. Bežen izračun vseh vlaganj v opisanem obdobju nam izkazuje, da smo v teh letih, vključno z nakupom Oljarne Fram in polovico Krempljeve 2, vložili v našo zgodbo cca 6 mio EUR. Vsaj za toliko je danes Kmetijska zadruga Ptuj vredna več.

Samo področje poslovanja, ki ga pokriva zadruga danes, smo zaokrožili s pripojitvijo KZ Pesnica v letu 2012 in v letih 2013 in 2014 s prevzemom dejavnosti, zaposlenih in objektov Kmetijske zadruge Ormož.

Najbolj zgovoren dokaz, da smo v tem obdobju delali dobro, da smo se pravilno odločali, je zagotovo vsakoletno uspešno poslovanje z večjim ali manjšim dobičkom. Skupni prihodki za leto 2018 v višini 45 mio EUR so nastali na osnovi osemnajstih mio EUR iz leta 2004.

Po nekaj manj kot 36 letih zaposlitve v Kmetijski zadrugi Ptuj sem leta 2019 zaključil svojo poklicno kariero. Priznati moram, da 2. novembra 1983, ko sem se tridesetleten v zadrugi zaposlil kot Vodja centralnega skladišča, nisem imel upanja, niti namena, da bi v tej isti zadrugi dočakal upokojitev, a zgodilo se je. Lepo mi je bilo delati s sodelavci, z upravnim in nadzornim odborom ter ostalimi člani zadruge.

Ob visokem jubileju, 120 letnici, želim vsem zaposlenim, odbornikom in članom še veliko dobrega razumevanja med seboj, poslovnih uspehov in uspešno nadaljevanje 120-letne poti.

Marjan Janžekovič

Zadružna oskrba

Spoštovani,

Zadružna oskrba d.o.o., drugo hčerinsko podjetje Kmetijske zadruge Ptuj, je bila ustanovljena 6.2.2006. Nastala je iz podjetja Tonga d.o.o., takrat v lasti fizične osebe. Z nakupom podjetja Tonga, takratnim lastnikom Oljarne Fram, je kmetijska zadruga Ptuj svojim kmetom želela ponuditi alternativo za pridelavo sladkorne pese po prenehanju delovanja Tovarne sladkorja Ormož.

Od leta 2006 je Kmetijska zadruga Ptuj bogatejša za prvo hčerinsko podjetje – Oljarno Fram.

Kmetje so z Oljarno Fram pridobili lokalnega odkupovalca bučnic, prav tako pa se je ohranila blagovna znamka Framsko bučno olje, pridelano iz lokalnih surovin.

Dejavnost današnje Zadružne oskrbe je zadruga prenesla iz svojega poslovnega programa. Do leta 2005 se je zadruga skupaj z Zadružno kmetijsko družbo Ljubljana, ki je bila takrat v lasti več zadrug, ukvarjala tudi z veleprodajo. Ta se je nanašala predvsem na oskrbo kupcev z osnovnim kmetijskim repromaterialom kot so gnojila, semena, zaščita, izven območja KZ Ptuj, širom po Sloveniji. Ker je Zadružna kmetijska družba Ljubljana začela poslovno slabeti, se je zadruga odločila za samostojno pot z novoustanovljeno Zadružno oskrbo.

S podjetjem Zadružna oskrba, ki predstavlja poleg Oljarne Fram drugo hčerinsko družbo, je zadruga našla način, kako se približati tudi drugim zadrugam, kako prodajati tudi kmetom in kmetijskim podjetjem izven zadružne maloprodajne mreže.

Danes je torej Zadružna oskrba podjetje z več kot 15-letno tradicijo. Podjetje je do leta 2019 vodil Marjan Janžekovič, ob njegovi upokojitvi pa sem, po dobrem desetletju vodenja finančno računovodske službe Kmetijske zadruge Ptuj, prevzela še vodenje Zadružne oskrbe.

Ukvarjamo se izključno z veleprodajo. Prodajni program Zadružne oskrbe pa obsega:

- sredstva za varstvo, rast in krepitev rastlin,
- mineralna, organska, apnena, foliarna in specialna gnojila znanih proizvajalcev,
- semena poljščin vseh znanih semenskih hiš,
- krmna žita in
- druge nepogrešljive izdelke za uspešno kmetovanje.

S prodajo vsakoletno ustvarjamo preko 10 mio EUR prometa, pri čemer je naš poslovni rezultat vsako leto pozitiven. Jedro podjetja tvori komercialna ekipa z dolgoletnimi izkušnjami na področju kmetijskega repromateriala. Delo temelji na stalnem razvoju, na dvigu strokovnosti, na pospeševanju kmetijstva, predvsem pa na povezovanju z zadrugami in kmetijskimi gospodarstvi. S kvalitetno in celovito ponudbo, s strokovnim in odgovornim pristopom do strank ohranjamo položaj prepoznavnega trgovca ter zanesljivega poslovnega partnerja.

Kmetijska zadruga Ptuj je v svoji dolgoletni zgodovini preskočila mnogo ovir. Vsaka taka izkušnja nas je naredila še trdnejše in še bolj povezane. Priznati moram, da ob 120-letnem jubileju čutim veliko zadovoljstvo, da sem del tako utrjene in izkušene celote. Moja želja je, da tudi v prihodnje s povezovanjem in sodelovanjem dosegamo nove uspehe.

Alenka Ivančič,
direktorica Zadružne oskrbe

Oljarna Fram

Začetki Oljarne Fram segajo v daljno leto 1750, ko je začela obratovati prva oljarna bučnega olja na slovenskem in po mnenju nekaterih morda prva tudi v tem delu Evrope.

Od leta 1750 do 1945 je bila oljarna v lastništvu družine Krajnc (Thomas Krainz). Pri nacionalizaciji združena skupaj s sosednjo oljarno Bezjak v Oljarno Fram.

J.M.SMITH ST.PEILTER

Danes dejavnost Oljarne Fram obsega proizvodnjo in prodajo kakovostnih jedilnih olj, pridelanih po tradicionalnem izročilu. Sodobna tehnološka oprema, prvovrstne surovine in visoko strokovno znanje omogočajo izpolnitev osnovnega cilja – ponuditi potrošnikom najboljše izdelke.

V Oljarni Fram je zaposlenih 9 oseb, ki letno proizvedejo okoli 200000 litrov bučnega olja in mešanic. Proizvodi Oljarne Fram so prisotni v vseh trgovskih verigah v Sloveniji, 25% pa jih izvozijo v druge evropske države.

Leto 2020 je za Oljarno Fram pomenilo 270. obletnico pričetka proizvodnje bučnega olja v Framu. V ta namen je bila izdana jubilejno brošura, ki vsebuje opise začetkov delovanja oljarne in organiziran »dan odprtih vrat« za zunanje obiskovalce.

LE IZ BUČNIH SEMEN NAJBOLJŠE KVALITETE
Štajersko prekmursko bučno olje je proizvedeno s stiskanjem praženih bučnih semen iz buč Cucurbita pepo ali po domače golice.

OD SEMENA DO OLJA
Kakovost bučnega olja je najbolj odvisna od kakovosti bučnih semen.
Za 1 liter bučnega olja potrebujemo okrog 33 srednje velikih buč oziroma povprečno 3 kilograme suhih bučnih semen (odvisno od sorte in letine).

Leto 2020 je za Oljarno Fram pomenilo 270. obletnico pričetka proizvodnje bučnega olja v Framu. V ta namen je bila izdana jubilejno brošura, ki vsebuje opise začetkov delovanja oljarne in organiziran »dan odprtih vrat« za zunanje obiskovalce.

Ljudska medicina priporoča grizljanje bučnih semen, saj so odlično zdravilo proti črevesnim zajedalcem. Visoka vsebnost vitaminov in mineralnih snovi v bučnem olju pomaga pri odvajanju vode, krepi živce, mišičevje in vezivno tkivo ter normalizira celično presnovo. Vitamin E v bučnem olju zavira procese staranja in morda celo varuje pred angino pectoris ter rakom.

BUČNO OLJE JE UPORABNO ZA RAZLIČNE NAMENE
Bučno olje je vsestransko uporabno v kulinariki, farmaciji in kozmetiki. Uporabljamo ga lahko za blažitev opeklin. Prav tako pospešuje celjenje razpokane in premražene kože. Blaži težave pri benigni hiperplaziji prostate ter utrjuje celotni urološki trakt. Nenasičene maščobne kisline v sodelovanju z drugimi učinkovinami pozitivno vplivajo na presnavljanje holesterola.

Skutin namaz z bučnim oljem

- 3 žlice bučnega olja
- 250 g skute
- 2 žlici kisle smetane
- 1 čebula
- 1 strok česna
- sol, poper

Skuto zdrobite z vilicami, dodajte kislo smetano, sesekljan česen in na drobno narezano čebulo. Dodajte sol in poper po okusu ter premešajte. Na koncu dodajte še bučno olje in dobro premešajte.

Bučna rulada z mletimi bučnicami

- 6 jajc
- 6 žlic sladkorja
- 1 vanilin sladkor
- 1 limonin sladkor
- 100 g mletih bučnic
- kisla smetana

Ločite rumenjake od beljakov. V rumenjake vmešajte sladkor, vanilin sladkor in limonin sladkor. Dobro premešajte in počasi dodajte mlete bučnice. Na koncu masi dodajte še sneg iz stepenih beljakov. Vse skupaj vlijte v pekač na pekovski papir, pecite 10 minut pri 180°C. Ko je biskvit pečen, ga premažite s kislo smetano, zvijte v rulado in postavite za nekaj časa v hladilnik.

Spoštovani,

Johann Krajnc, mlinarski pomočnik, je prišel okoli leta 1750 iz Temišvara v Fram in se poročil z vdovo. Skupaj sta upravljalia »Malečhof« z mlinom (Mautmühle), last slivniškega grofa (Franc Ludvik Plemeniti Knuenburg), a so dne 21.7.1780 od grofa odkupili ta Malečhof z mlinom za 2.200 FL (Florin - Goldinar (nem. Gulden, madž. Forint, lat. Florin)), travnik v Ješenci za 600 FL in vinograd v Obersdorfu za 350 FL…

Tako se je pričela zgodovina oljarstva v Sloveniji in okolici, ko se je začelo bučno seme predelovati v bučno olje v »žmikah«, kot so nekdaj rekli oljarnam.

Prav to, daleč naokoli najstarejšo »Malečovo« oljarno, je KZ Ptuj kupila leta 2005, da je nadomestila izpad proizvodnje sladkorne pese in za pokrivanje kolobarja na poljih pridelovalcev pese. Takoj po nakupu je bila na vrsti nujno potrebna prenova celotne proizvodnje, notranjosti in zunanjosti in zdaj, po petnajstih letih, se spet spogledujemo z nujnimi posodobitvami, potrebnimi za zagotavljanje najvišjih standardov v živilstvu. Zraven certifikata za Štajersko-prekmursko bučno olje in Ekološkega certifikata za polnitev ekoloških olj, smo letos prejeli tudi **IFS cetrtifikat** (International Featured Standard), ki zajema kontrolo vseh točk proizvodnje, od okolja, zunanjosti podjetja, pa vse do nalepke na steklenici.

Oljarna Fram uživa najvišji ugled med konkurenčnimi podjetji pri nas in tudi v tujini, kjer nas uporabniki bučnega olja poznajo in se redno ustavljajo pri nas ali pa naročajo po telefonu. Pravijo, da takšnega olja enostavno ne morejo kupiti nikjer...mi pa jim seveda z veseljem pošljemo škatlo, dve ali tri, da založijo sorodnike in sosede s Framskim bučnim oljem.

Naše poslanstvo torej ostaja nespremenjeno – še naprej izdelovati vrhunski, neprimerljiv izdelek brez prave konkurence, ki ob natančnem spremljanju proizvodnje, rednih nenapovedanih kontrolah inšpekcij in lastnim, skrbnim in pazljivim pristopom daje ljudem, našim cenjenim strankam, občutek, da imajo na mizi pravi pravcati 270 letni tradicionalni izdelek, »Malečevo olje«, katerega recept je bil napisan sredi 18. stoletja in je do danes ostal nespremenjen.

Na dvorišču Oljarne Fram je tudi stara, nekdaj na vodo gnana proizvodnja, ki je (s pomočjo elektrike) še vedno delujoča in bo nekoč postala muzej oljarstva, kakršnega ni mogoče videti nikjer.

Ob visokem jubileju, 120 letnici Kmetijske zadruge, čestitam vsem članicam in članom ter vsem zaposlenim v skupini KZ Ptuj. Vsi v Oljarni Fram smo ponosni, da smo lahko del te velike celote združenih in povezanih.

direktor Oljarne Fram
Roman Belšak

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ DANES

Kmetijska zadruga Ptuj je danes podjetje s 120 letno tradicijo, ki je usmerjeno v pospeševanje gospodarskih koristi članov zadruge, predvsem z ugodno oskrbo kmetijskih gospodarstev z repromaterialom in drugo kmetijsko opremo. Osnovna dejavnost zadruge je kooperacijsko organiziranje kmetijske proizvodnje, ki obsega oskrbo proizvajalcev s kmetijskim repromaterialom na eni strani in odkup ter prodajo kmetijskih pridelkov, mleka in živine na drugi strani. Zadruga tako opravlja trgovsko in proizvodno dejavnost. Trgovska dejavnost se izvaja preko 40 maloprodajnih poslovalnic, enega servisa in veleprodajnega skladišča. Deset poslovalnic posluje kot živilske prodajalne, v tridesetih pa je osnovni prodajni program kmetijski repromaterial, potreben za oskrbo kmetijskih proizvajalcev.

V Centralnem skladišču na Rogozniški cesti na Ptuju skladiščimo sredstva za varstvo rastlin, semena, gnojila, gradbeni material in ostalo trgovsko blago.

Upravna zgradba KZ Ptuj z Deželno banko

Proizvodna dejavnost je organizirana na nivoju trinajstih področnih zadrug: Rogoznica, Hajdina, Videm, Gorišnica, Trnovska vas, Vitomarci, Juršinci, Markovci, Majšperk, Korena, Pesnica, Ormož in Lenart.

Kmetijska zadruga Ptuj z.o.o. je zadružna organizacija, ki ima 1.080 članov in 137 zaposlenih.

MALOPRODAJA KZ PTUJ

Prodajaln Kmetijske zadruge Ptuj prav gotovo ni potrebno posebej predstavljati, saj jih gotovo že poznate. Pa vendar vam želimo predstaviti nekaj podatkov, ki so očem skriti.

V Kmetijski zadrugi Ptuj imamo 30 kmetijskih in 10 živilskih prodajaln, ki so razporejene po vsej severovzhodni Sloveniji ter servis Kosec v Ormožu.

Maloprodaja predstavlja 47% vseh poslovnih prihodkov Kmetijske zadruge Ptuj, od tega 73% prihodkov ustvarjenih v kmetijskih prodajalnah, 27% pa v živilskih.

V prodajalnah je zaposlenih 81 sodelavcev, od tega 45 v kmetijskih prodajalnah, eden v servisu, ostali pa v živilskih prodajalnah.

Večina naših prodajaln je manjših od 100 m², vendar so vse dobro založene in v njih lahko najdete skoraj vse, kar potrebujete za svojo kmetijo, dom ali vrt.

Še posebej smo ponosni na naše večje prodajalne v Markovcih, Gorišnici, Zadružnik na Ptuju , Marof v Ormožu in Center Lenart, kjer je izbira še posebej velika.

V kmetijskih prodajalnah prodamo največ fitofarmacevtskih sredstev, gnojil, semen in krmil. Za zaposlene v trgovinah organiziramo strokovna predavanja tako, da sledijo novostim na področju fitofarmacije in semenskega materiala. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami in nenehnim izpopolnjevanjem lahko zadovoljimo tudi najzahtevnejše kupce. Majhnost je naša prednost, saj naši prodajalci poznajo tako rekoč vsakega kupca in njegove zahteve in mu zato lahko še posebej dobro svetujejo.

Na področjih, kjer se kmetje ukvarjate z mlekarstvom, v svojih prodajalnah ponujamo vse za mlekarje – krmila, mineralno vitaminske dodatke, sredstva za nego živali pred in po molži, sredstva za vzdrževanje molzne opreme in rezervne dele za molzne stroje. Poskrbljeno je tudi za pašne pastirje in vse kar sodi zraven. Obstaja tudi možnost zakupa soje za celo sezono po znani ceni. V letu 2020 smo razširili ponudbo posamičnih krmil. Poleg sojinih tropin ponujamo tudi repične tropine, ječmen in koruzo.

Pri nas najdete vse za vrt tudi vrtičkarji. Ponujamo vam široko paleto semen in sadik vrtnin. Vsako leto vrtičkarje presenetimo tudi z novostmi. Spomladi in jeseni v nekaterih prodajalnah ponujamo sadike sadnega drevja in jagodičevja. Izbirate lahko med sadikami iz zasipnice in sadikami v loncu. Na izbiro je veliko vrst zemlje, tako za najzahtevnejše, kot za manj zahtevne kupce. Ne manjka niti vrtnarskega orodja, rokavic, gnojil za vrtičkarje... V času sezone organiziramo tudi strokovna predavanja, o katerih ste obveščeni.

Za male hišne ljubljenčke ponujamo hrano različnih proizvajalcev, ovratnice, povodce, ležišča...

Vsak mesec za vas pripravljamo različne akcije, v katerih še posebej ugodno ponujamo aktualne izdelke. Ne pozabite na kupon za 10% popust za izdelek po vaši izbiri.

Vabljeni v naše kmetijske prodajalne - Benedikt, Cankova, Center Lenart, Cerkvenjak, Cirkulane, Dornava, Duplek, Gorišnica, Grajena, Jakob, Juršinci, Korena, Zg. Kungota, Jurovski dol, Leskovec, Majšperk, Markovci, Marof, Pesnica, Podgorci, Polenšak, Rogašovci, Središče ob Dravi, Sveta Ana, Trnovska vas, Videm, Vitan, Vitomarci, Zadružnik in Zavrč.

Poslovalnica Markovci

Poslovalnica Gorišnica

Poslovalnica Cirkulane

Poslovalnica Vitomarci

Poslovalnica Majšperk

Poslovalnica Jakobski Dol

Poslovalnica Pesnica

Poslovalnica Marof

Poslovalnica Kosec

V Ormožu v sklopu Centra Marof deluje servis Kosec. To je servis male kmetijske mehanizacije – vrtnih kosilnic, kosilnic na nitko, motornih žag... Nabrusimo ali izdelamo vam verigo za vašo motorno žago. Stroje za popravilo lahko oddate na vam najbližji prodajalni KZ Ptuj, mi poskrbimo za prevoz v Ormož in hitro ter kvalitetno popravilo, plačate pa lahko v katerikoli prodajalni Kmetijske zadruge Ptuj.

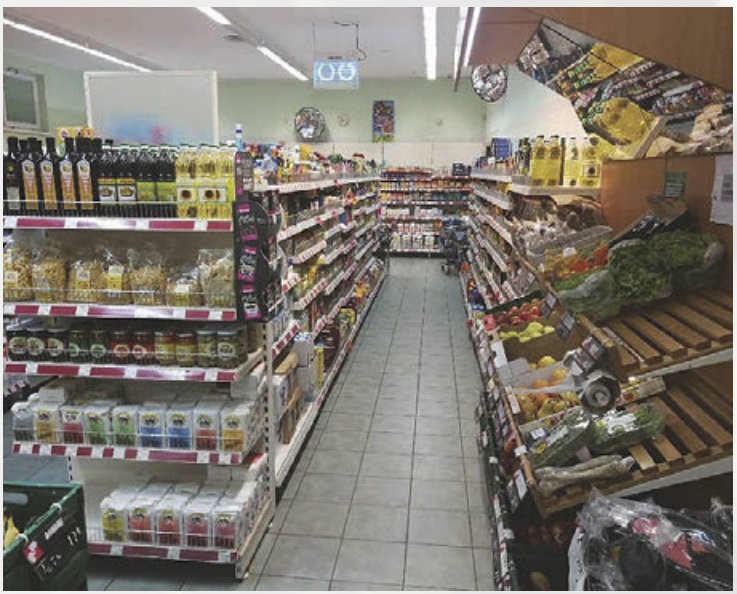

Smo pooblaščeni prodajalec za blagovno znamko Stihl – to pomeni, da lahko pri nas kupite katerikoli izdelek znamke Stihl. Poglejte katalog ali spletno stran Stihl – izberite izdelek in ga naročite pri nas (tel: 02 741 58 26 – g. Peter). Prav tako izvajamo vse oglaševane akcije za Stihl. Najbolj prodajani izdelki so na zalogi in si jih lahko tudi ogledate. Ob nakupu serviser opravi prvi zagon stroja in vas opozori na morebitne posebnosti.

Mnogi ne veste, da pod okriljem Kmetijske zadruge Ptuj deluje tudi 10 živilskih prodajaln. Vse prodajalne so franšize Mercatorja. V največjih so zaposleni štirje (Sveti Tomaž in Bukovci), v najmanjših pa le po en sodelavec (Vitan, Miklavž pri Ormožu).

Tudi te prodajalne so locirane v manjših krajih, kjer je pomemben osebni stik. Kupci radi prihajajo k nam, poklepetajo s prodajalkami in izmenjajo najnovejše informacije. Večina nakupov je manjših, dnevnih. Številni se v naše prodajalne vračajo po tople jutranje žemljice, ki jih prodamo kar lepo število.

V sklopu franšizne prodaje sledimo tudi akcijam Mercatorja. Kupci zelo radi koristijo kupon -25% na izbrani izdelek.

Naša prednost pred velikimi je prijazen osebni pristop. V primeru, da potrebujete nekaj, kar ni na zalogi, vam v najkrajšem možnem času to tudi nabavimo. V naših prodajalnah lahko v času sezone kupite sadje in zelenjavo z bližnjih njiv (krompir, čebula, solata...). Vedno je na zalogi tudi bučno olje Oljarne Fram po konkurenčni ceni.

Vabljeni v naše živilske prodajalne - Apače, Bakovci, Bukovci, Majšperk, Markovci, Miklavž, Korena, Sveti Tomaž, Vitan in Žetale.

Poslovalnica Bukovci-živila

Poslovalnica Žetale-živila

KMETIJSKA PROIZVODNJA

Geografsko je proizvodno območje Kmetijske zadruge Ptuj, ki danes zajema ravninsko območje Dravskega in Ptujskega polja, del Prekmurja in Goričkega, gričevnat svet Haloz, Slovenskih Goric in Ljutomersko Ormoških goric, zelo pestro tudi glede kmetijske proizvodnje. To se odraža v organizaciji in odkupu kmetijske proizvodnje v zadrugi Ptuj, ki poteka preko naše službe vodij trinajstih področnih zadrug, sodelavcev oddelka odkupa živine, mleka, grozdja in zelenjadnic. Vsi omenjeni že v začetku sezone poskrbijo, da so pogodbe s pridelovalci in rejci pravočasno pripravljene. Že z jesensko setvijo žit, ki za nas in za pridelovalce predstavlja začetek nove sezone, poskrbimo za organiziranje sledljive ter po načelih dobre kmetijske prakse organizirane pridelave zdrave hrane v poljedelstvu, zelenjadarstvu, vinogradništvu in sadjarstvu. Skozi celotno sezono pridelave smo kmetom na voljo za strokovne nasvete in informacije o pogojih, cenah ter možnostih za pravočasno oskrbo s kmetijskim repromaterialom.

Odkup in prodaja živine

Pomembna dejavnost Kmetijske zadruge Ptuj je odkup živine. Večina odkupa poteka preko pogodbenih, že preverjenih živinorejskih kmetij.

Kmetijska zadruga Ptuj je eden večjih organizatorjev pitanja in odkupovalec govedi v Sloveniji. Največji delež pripada govejim pitancem. Odkupujemo vse kategorije govedi, znotraj katerih je veliko različnih pasem. Kmetije, ki se izrecno ukvarjajo s prirejo govejih pitancev, vse bolj strmijo k nabavi čistih mesnih pasem (limuzin, šarole, belgijsko plavo, lisasto ali križance mesnih pasem). Pitanje je usmerjeno k čim višjim dnevnim prirastom kakor tudi kvaliteti mesa.

Prašičereja je v zadnjih letih doživela velike strukturne spremembe. Večina manjših prašičerejskih kmetij je zaprlo svoje hleve, samooskrba z prašičjim mesom se zmanjšuje in predstavlja okrog 30%. Večino proizvodnje je organizirane pri velikih tehnološko urejenih kmetijah, ki se lahko primerjajo z kmetijami v sosednjih, razvitejših državah.

V Kmetijski zadrugi Ptuj se zavedamo, da so visoki standardi pri vzreji živine nujni del živinorejske prakse. Pri odkupu vse večjo skrb namenjamo zagotavljanju dobrega počutja goveda, hkrati pa želimo

ustrezno nagraditi rejca za izkazano zaupanje in odgovorno in živali prijazno vzrejo.

Po dnevno najvišjih cenah odkupujemo krave, bike, teleta in prašiče. Za vso odkupljeno živino zagotavljamo redno plačilo v celotnem znesku.

Kmetija Klemenčič, Nova vas pri Ptuju

Začetek kmetovanja na Kmetiji Klemenčič sega v leto 1978. Po nesrečnih okoliščinah, prezgodnji smrti očeta in materini bolezni, sta na manjši kmetiji ostala sama še mladoletna brata.

Začela sta tako rekoč iz nič. Na kmetiji je bilo potrebno začeti znova. Razen vprežnega konja in nekaj glav živine v hlevu, na kmetiji, kjer ni bilo niti elektrike, praktično ni bilo ničesar.

Velika želja sedanjega gospodarja Branka je bila zgraditi nov hlev za govejo živino. Kot rešitelj iz sanj se je v tistem času pojavil gospod Mito Trefalt. Iskal je zgodbe za svojo oddajo SREČANJE. Fanta sta ga z zgodbo svojega življenja prepričala. Zgodbo, ki je bila v tistih časih zelo odmevna, so si lahko ogledali gledalci po celotni Sloveniji. V okviru zgodbe sta javno zaprosila za kredit in ga s pomočjo HKS tudi dobila. S podporo Kmetijske zadruge Ptuj in takratne Hranilno kreditne službe so leta 1982 zgradili goveji hlev za 60 govejih pitancev. Po tem se je kmetija začela razvijati s hitrim tempom.

Gospodar Branko si je v tem času ustvaril družino. Po zaslugi vseh, marljivih rok partnerke Jožice, njunega sina Tadeja in hčerke Suzane, danes kmetija Branka Klemenčiča obdeluje 173 ha njivskih površin in 25 ha travnikov. Od tega je v lasti 86 ha zemljišč.

Kmetija Klemenčič

Leta 2016 so, kljub temu, da so bili na razpisu neuspešni, zgradili nov hlev za 150 pitancev in leta 2019 še tretjega za dodatnih 90 govejih pitancev.

Skupna čreda na kmetiji Klemenčič trenutno šteje 300 govejih pitancev.

Kmetija je v celoti opremljena z modernim strojnim parkom. Poleg sedmih traktorjev od 75 do 330 KS imajo še dva kombajna, sejalnico za koruzo, škropilnici ter celotno seneno linijo.

Kmetija, kjer gospodarita Branko in Jožica, je lahko mirna tudi glede naslednikov, saj že sedaj na kmetiji aktivno deluje tudi druga generacija, sin Tadej s partnerko Karino. Gospodarju se ni treba bati niti za daljno prihodnost, saj ima že sedaj 5 vnukov. Dva otroka ima sin Tadej, ki živi na kmetiji, tri pa hčerka Suzana, ki so ji kupili hišo v neposredni bližini domačije.
Sodelovanje s Kmetijsko zadrugo Ptuj se je začelo že leta 1980 in se zelo uspešno nadaljevalo ter traja še danes. Kmetija Branka Klemenčiča namreč že vsa leta vso živino in viške pridelanih poljščin proda preko KZ Ptuj.

Gospodar Branko je tudi vsa leta aktiven v odborih KZ Ptuj, kjer kot dolgoletni član Kmetijske zadruge Ptuj in predsednik področne zadruge Rogoznica prispeva h krojenju politike in razvoju zadruge.

Kmetija Klemenčič Branka je danes vzor živinorejskim kmetijam, kar dokazujejo tudi številna prejeta priznanja, med drugim tudi priznanje iz leta 2001 za NAJ KMETIJO Mestne občine Ptuj.

Kmetija Mohorič, Trnovska vas

Kmetija Mohorič je družinska kmetija v Slovenskih goricah. Nahaja se v Trnovski vasi 33, občina Trnovska vas. Prejšnji gospodar Franc Mohorič je dolgoletni predsednik Področne zadruge Trnovska vas in član Upravnega odbora KZ Ptuj.

Kmetija, ki jo je podedoval po svojem očetu, je takrat obsegala 8,5 ha obdelovalnih površin.

Z leti kmetovanja in skrbnega gospodarjenja se je kmetija zelo povečala. Od leta 2012 je nosilec kmetijskega gospodarstva sin Robert, ki je lastništvo kmetije prevzel leta 2020. Oba z ženo sta zaposlena na kmetiji, ki jo tudi uspešno vodita.

Kmetija sedaj obdeluje 104 ha zemlje, v svojih hlevih pa redi 250 glav goveje živine, ki jo prodajo preko KZ Ptuj. Vso krmo, potrebno za čredo na kmetiji, pridelajo sami, v primeru viškov pa te prodajo Kmetijski zadrugi Ptuj. S celotnim repromaterialom, ki ga kmetija potrebuje za svojo kmetijsko proizvodnjo, se oskrbijo v zadrugi, s katero imajo sklenjeno 5 letno pogodbo.

Kmetija Mohorič

Kmetija Valenko Martina, Tibolci

Kmetija Valenko iz Tibolcev se intenzivno ukvarja z živinorejo že od leta 1979, ko je kmetijo prevzel Jože od svojih staršev. Kmetija je v začetku bila usmerjena v govedorejo in sicer v rejo govejih pitancev. Gospodar Jože in njegova žena Marija sta na kmetiji povečala površine s kmetijskimi zemljišči in tako vzporedno pričela vključevati prašičerejo in sicer vzrejo pujskov. Leta 1996 so Valenkovi v celoti opustili govedorejo in kmetijo preusmerili v čisto prašičerejsko, kjer imajo zaključen krog pitanja od pujskov preko tekačev do pitancev.

Kmetijo danes vodita sin Darko in njegova žena Martina. Obdelujejo 90 ha kmetijskih zemljišč in letno vzredijo 1500 prašičev pitancev.

Kmetija Valenko

Odkup in prodaja mleka

Proizvodnja mleka ima v Sloveniji dolgo tradicijo. Govedoreja se je od sredine devetdesetih let koncentrirala in specializirala, kar se izraža v zmanjševanju števila rejcev, povečevanju povprečne velikosti črede na gospodarstvo, rasti mlečnosti krav in v večji kakovosti mleka. Ti procesi se še vedno nadaljujejo z namenom še intenzivnejše reje. Prireja mleka in govejega mesa predstavljata najpomembnejši proizvodni usmeritvi slovenskega kmetijstva. Govedoreja v celoti prispeva h kmetijski proizvodnji okrog 26%, od tega mleko okrog 14%. V skupni proizvodnji živinoreje govedoreja prispeva več kot 60%, od tega mlečna proizvodnja cca 33%.

V zadnjih letih je v Sloveniji količina namolzenega mleka (približno 630 tisoč ton) relativno stabilna, kakor tudi oddaja mleka v mlekarne. Narašča pa obseg zunanje trgovine (uvoz/izvoz). Slovenija po podatkih GZS na leto izvozi za 169 milijonov evrov mleka in mlečnih izdelkov, pri čemer velik del predstavlja surovo mleko, uvozi pa jih za 171 milijonov evrov. Samooskrba mleka je stabilna in znaša okoli 130 odstotkov.

Cena mleka na slovenskem trgu je pod vplivom evropskega trga, ekonomičnost prireje je odvisna od odkupnih cen in cen krme. Cena krme zelo vpliva na stroške prireje mleka.

Tudi v Kmetijski zadrugi Ptuj ima odkup mleka pomembno vlogo. Količine odkupljenega mleka iz leta v leto naraščajo. Trudimo se, da mleko plačamo po najvišjih odkupnih cenah v Sloveniji in kar je tudi zelo pomembno, mleko, kakor tudi vse ostale kmetijske pridelke, vedno izplačamo na dogovorjeni rok.

Kmetija Paskolo-Mlasko, Slatinski Dol

Na poti proti Svečini, ko se zapelješ skozi kraj Kungota, se na levi strani razprostre naselje Slatinski dol. Manjše naselje velikosti cca 2,63 km2 in s približno 200 prebivalci. Med vožnjo proti Svečini ne moreš spregledati na levi strani ceste reliefno razgibanega zemljišča in na tem pobočju lepo vzdrževane kmečke hiše in novi hlev s pripadajočimi objekti. To je kmetija Paskolo – Mlasko, na kateri se lastniki vedno preživljajo le od kmetijstva.

Domačija Paskolo Mlasko

Danes na kmetiji živijo Hilda s partnerjem Milanom in sin Rene, ki kaže, da bo zanesljiv naslednik kmetije. Rene je študent drugega letnika fakultete za kmetijstvo v Mariboru. Starejši sin Andrej je agronom in samozaposlen, zgradil si je že svoj dom. Hči Pavlina je prav tako doštudirala, po izobrazbi je diplomirana ekonomistka in je zaposlena v Avstriji.

Starejši gospodarski objekti na kmetiji in kmečka stanovanjska hiša so v arhitekturi podobni kot jih vidimo v vaseh v sosednji Avstriji in so enako lepo vzdrževani. Vse te objekte je naredil Hildin stari oče Jože, ki se je v Slatinski dol priženil iz italijanskih Udin ter prinesel k hiši italijanski priimek. Govedoreja je pri Paskolovih tradicija, kot je tudi zavedanje pomena selekcije in uporaba dobre genetike v čredi. S selekcijo v čredi je začel že Hildin dedek Jože, nadaljeval oče Rajmond, zdaj pa nadaljujeta Hilda in Milan. Vrsto let so imeli na kmetiji pripustno postajo za plemenskega bika, najprej marinodvorske, nato pa lisaste pasme. Ohranjeno imajo pohvalnico Mariborske okrajne oblasti iz leta 1927, ki jo je dobila babica Julijana za uspehe pri reji marinodvorske pasme govedi.

Gospodarji na kmetiji Paskolo Mlasko

Rastlinska proizvodnja

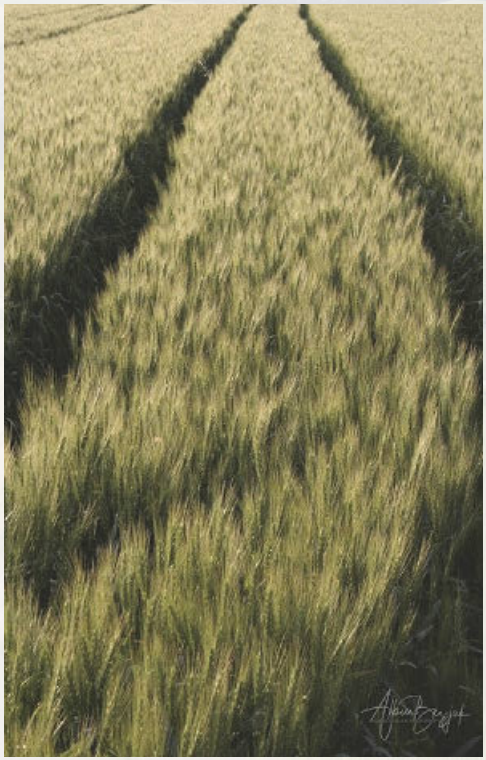

Odkup in prodaja poljščin

Proizvodnja in odkup poljščin predstavljajo v Kmetijski zadrugi Ptuj pomemben segment v sektorju proizvodnje. Že z jesensko setvijo žit, ki za nas in za pridelovalce predstavlja začetek nove sezone, poskrbimo, da imajo pridelovalci na voljo ves potreben kmetijski material. Sodelovanje v pridelavi poljščin zaokrožimo z odkupom ječmena, pšenice in oljne ogrščice že v poletnem času. Jeseni se posvetimo pridelku koruze in bučnic za potrebe lastne oljarne. Prevzem vseh poljščin poteka skozi lastna odkupna mesta ter preko pogodbenih partnerjev.

Kmetija Mlakar, Pobrežje

Kmetija Mlakarjevih se nahaja v Pobrežju v občini Videm pri Ptuju. Osnovna dejavnost na kmetiji je poljedelska pridelava. Začetki kmetije segajo več generacij nazaj. Takrat je bila kmetija občutno manjša, ukvarjali so se s poljedelstvom in živinorejo. Ko je kmetijo prevzel oče Jakob, se je usmeril in specializiral v poljedelsko smer. Ves čas se je kmetija s trudom, vztrajnostjo in trdim delom razvijala in širila svoje obdelovalne površine. Leta 2017 je kot mladi prevzemnik kmetije, nosilec kmetijske dejavnosti, postal sin Davorin. Kmetija danes obsega cca. 50 hektarjev obdelovalnih površin, ki se v veliki večini nahajajo v občini Videm pri Ptuju. Kmetija je izključno poljedelsko usmerjena. Specializirali so se za pridelavo poljščin, kot so oljna ogrščica, koruza in pšenice višjih kakovostnih razredov. Ker je cilj mladega prevzemnika, da si na kmetiji zagotovi delovno mesto, predano sledi vsem novostim in smernicam pridelave po načelih dobre kmetijske prakse. Prizadeva si za še večji napredek in modernizacijo kmetije. Tako je kmetija v letu 2020 poskusno začela s pridelavo rdeče pese. Mladi prevzemnik si prizadeva delovati trajnostno in kvalitetno, v koraku s časom ter slediti novitetam na področju poljedelstva. Išče rešitve, kako do količinsko in hkrati kvalitetno ustreznega pridelka, ob hkratnem prizadevanju, delovati prijazno do okolja z izboljševanjem rodovitnosti zemlje, vračanjem organske snovi v zemljo itd. Na Mlakarjevi kmetiji si želijo uspešno in perspektivno delovati tudi v prihodnje ter se veselijo novih priložnosti, sodelovanj in projektov.

Kmetija Mlakar

Prevzemna mesta za odkup poljščin

V Kmetijski zadrugi Ptuj imamo že od leta 2017, takrat se je uredilo odkupno mesto v Trnovski vasi in leto kasneje v Gorišnici, možnost odkupa poljščin na dveh lastnih odkupnih mestih.

Obe odkupni mesti sta pokriti ter urejeni na način, da lahko odkup v času sezone poteka nemoteno.

Z lastnima odkupnima mestoma za poljščine smo še dodatno okrepili in zaokrožili dejavnost, kmetom pa prihranili transportne poti in čas.

Odkupno mesto Trnovska vas

Obe odkupni mesti sta pokriti ter prilagojeni in opremljeni z vso opremo, potrebno za nemoten potek odkupa ječmena, oljne ogrščice, pšenice in koruze.

Odkupno mesto Gorišnica

Odkup in prodaja zelenjave

V KZ Ptuj tržimo zelenjavo, ki je pridelana na širšem območju Dravskega polja, Ptujskega polja, Ormoža in odslej tudi Lenarta. Tako smo na območju Štajerske eden glavnih organizatorjev odkupa in prodaje lokalno pridelane zelenjave. Osnova za odkup je proizvodna pogodba, ki jo sklenemo s pridelovalcem in v kateri se natančno opredeli vrsta zelenjave, količina in kvaliteta ter mesečna dinamika dobave posameznih vrst zelenjave. Pogoj za odkup zelenjave je tudi podpisana »Izjava o zdravstveni ustreznosti blaga za dobavitelje«, s katero pridelovalec jamči, da so njegovi pridelki zdravstveno ustrezni in za potrošnika varni. Kmetijskim pridelovalcem smo stabilen in zanesljiv poslovni partner iz lokalnega okolja ter redni plačnik odkupljenih pridelkov. Naša zadruga z organizacijo proizvodnje in odkupa zelenjave omogoča kratko transportno pot le-te od pridelovalca do kupca ter izvaja sprotno direktno dostavo naročenih količin zelenjave do kupca. Pri trženju zelenjave poslovno sodelujemo z velikimi trgovskimi sistemi, s predelovalno industrijo, z drugimi zadrugami, z javnimi zavodi, hoteli, gostilnami ter z distributerji zelenjave. Zelenjavo prodajamo tudi v sklopu lastne maloprodajne mreže. Kupcem nudimo širok asortima sezonske lokalno pridelane zelenjave, predvsem čebulo, mladi krompir, zelje, rdečo peso, različne solatnice, plodovke in korenovke.

Ptujski lük

Pomembno mesto med vsemi vrstami zelenjave, ki jih tržimo, vsekakor zaseda Ptujski lük z zaščiteno geografsko označbo (ZGO).

Ptujski lük je slovenska avtohtona sorta čebule, ki jo na Ptujskem polju ročno pridelujemo že več kot 200 let. Celinsko, suho podnebje ob dozorevanju in plitva, peščena, s hranili slabše založena tla sta glavna vzroka, da je sorta razvila ostrejši okus. In ravno ta njegov izjemen okus, zmerna ostrina in kakovost ga uvrščajo v izbrane evropske posebnosti. Ker je edinstven, si je pridobil certifikat »Zaščitena geografska označba«, kar pomeni, da prihaja z območja, po katerem se imenuje, ter upošteva posebne pogoje pridelave, spravila, označevanja, trženja in izvajanja internega nadzora. Ima visoko vsebnost sušine, vitaminov in mineralov. Zaradi bakteriocidnega učinka se uvršča med naravne antibiotike. Njegova uporaba v kulinariki je vsestranska. Najboljša izbira je tudi za kuhanje, ker hitro razpade in ne porjavi, obdrži pa svoj značilen okus.

Kmetija Pignar - Zamušani

S pridelavo Ptujskega lüka se med drugim ukvarjajo tudi na kmetiji Pignar, ki se nahaja v Zamušanih. Na kmetiji je glavna govedorejska panoga (pridelava mleka), ki pa so jo zaradi nastalih situacij v zgodovini dopolnili še s pridelavo čebulnic (Ptujski lük ZGO). Ti dve panogi se danes izjemno dopolnjujeta in dajeta kmetiji pomemben vir dohodkov. Na kmetiji delajo tri generacije, uspešno pa jo vodi mladi prevzemnik Mitja ob pomoči žene Anje. Prav njuna mladost in zagnanost dajeta v pridelavi Ptujskega lüka odlične rezultate, kar se med drugim odraža tudi v kakovosti pridelka.

Pignarjevi Ptujski lük pridelujejo na njivah, kjer so tla dobro odcedna, kar čebuli izjemno prija. Ko čebula dozori, jo ročno poberejo in očistijo. Do prodaje jo hranijo v dobro zračnem skladišču. Vsi člani kmetije imajo do Ptujskega lüka in njegove pridelave prav poseben odnos, saj se zavedajo kakovosti pridelka, ki skriva v sebi pomembne naravne učinkovine. V njihovi pridelavi Ptujskega lüka se tesno prepletajo in dopolnjujejo 200-letno izročilo prednikov, ki so lük cenili zaradi njegove izjemne kvalitete, ter znanje, delovna vnema in odločenost, da tisto dobro, kar so prepoznali in cenili naši predniki, ohranijo in prenesejo tudi na naslednje rodove. Z odkupom njihovega pridelka Ptujskega lüka se v to edinstveno zgodbo vključuje tudi naša zadruga. Zavedamo se namreč velikega pomena lokalne kmetijske pridelave, saj lahko s trženjem sezonske zelenjave iz lokalne pridelave potrošniku nudimo visoko kvalitetno zelenjavo, zagotavljamo varnost in sledljivost pridelkov ter podpiramo domačo kmetijsko proizvodnjo.

Kmetija Pignar

Odkup in prodaja grozdja

V KZ Ptuj poteka tudi organizirana proizvodnja in odkup grozdja. Naši kooperanti pridelujejo grozdje, ki ga zadruga dobavlja v klet na Ptuju in v klet Puklavec Family Wines v Ormožu. Vinogradniška proizvodnja poteka predvsem na območju Haloz, Srednjih Slovenskih goric in Ljutomersko - Ormoških goric.

Tako kot vse vrste kmetijske proizvodnje je v svoji dolgoletni zgodovini tudi vinogradništvo doživljalo vzpone in padce. V zadnjem desetletju pa se vinogradniške površine zaradi razmer na vinskem trgu precej zmanjšujejo in posledično proizvodnja in odkup grozdja padata. Vse bolj se omejujejo hektarski pridelki, saj le visoka kvaliteta grozdja in vina najde svoje mesto na trgu.

Čeprav so prav na prej omenjenih vinorodnih področjih idealne razmere za pridelavo grozdja, je tukaj zaradi strmih terenov pridelava grozdja dražja in naši vinarji težko konkurirajo ravninskim vinogradnikom , ki skorajda vsa dela opravijo strojno.

Prav v letošnjem letu nas je zelo prizadela še epidemija korona virusa, ki je praktično za nekaj mesecev ustavila svetovni turizem, posledično se je prodaja vina zelo zmanjšala ali celo ustavila. Zaradi tega so bili pri nas sprejeti tudi nekateri drastični ukrepi kot sta zelena trgatev in destilacija »viškov« vina.

Upamo, da se bo stanje normaliziralo in bo vinogradništvo tudi v prihodnje pri nas ostalo vsaj na trenutnih površinah in bodo lahko vinogradniki z optimizmom nadaljevali s pridelavo odličnega grozdja in vina.

Kmetija Pokrivač, Gomila

Kmetija Pokrivač je družinska kmetija, ki leži tik ob hrvaški meji v kraju Gomila pri Kogu, na zadnjih obronkih Slovenskih goric in enem najlepših vinorodnih predelih občine Ormož. Na kmetiji živi gospodar Jože z ženo Anico ter sin Andrej, ki z družino prevzema vajeti vodenja kmetije v svoje roke.

Na kmetiji se že leta ukvarjajo z vinogradništvom in živinorejo, saj so mnenja, da dve vrsti proizvodnje prinašata večjo sigurnost za družino, kot pa ozka specializacija. Tudi pogoji za obe panogi so ugodni, saj prosojne lege tamkajšnjih gričev omogočajo pridelavo kvalitetnega grozdja, hkrati pa so dani tudi dobri pogoji za rejo živine.

Kmetija obdeluje okrog 4 ha vinogradov, kjer je zasajenih okrog 15.000 trsov. Letno pridelajo med 40 in 50 ton grozdja sort laški rizling, beli pinot, chardonnay, sauvignon, rumeni muškat in muškat otonel. Grozdje prodajo v KZ Ptuj, del ga predelajo za lastno uporabo. Na ostalih površinah (skupno kmetija obdeluje okrog 20 ha), pridelujejo krmo za nekaj krav dojilj in za goveje pitance, ki jih letno spitajo okrog 25 kom.

Gospodar je član KZ Ptuj in tako grozdje kot živino prodaja zadrugi, pri kateri pa seveda nabavlja tudi ves potreben repromaterial za svojo proizvodnjo.

SODELUJEMO IN SE POVEZUJEMO

V Kmetijski zadrugi Ptuj pri svojem poslovanju nenehno iščemo nove priložnosti na poteh trženja in komunikacije s potrošniki. Tako smo v sodelovanju s trgovsko verigo Mercator gostili lokalno prireditev **»Radi imamo domače«**, ki je potekala v sklopu Mercatorjeve akademije s ciljem krepitve sodelovanja trgovca s kmetijskimi proizvajalci in z dobavitelji.

Tudi sicer se v trgovskih centrih po vsej Sloveniji skupaj z našimi kooperanti večkrat vključujemo v promocijske akcije s pridelki, ki jih tržimo.

V naši zadrugi vidimo velik pomen in potencial tudi v ohranjanju pridelave avtohtonih sort zelenjave. V tem duhu smo se z veseljem odzvali vabilu trgovske verige Spar, da za njih organiziramo proizvodnjo avtohtonih sort čebule Ptujska rdeča in Tera, ki se pridelujeta na tem območju. Tako je naša zadruga eden izmed sedmih slovenskih dobaviteljev, ki v sklopu projekta **»Kot nekoč«** trgovski verigi Spar dobavlja avtohtone sorte zelenjave. Te so pomemben del naše tradicije in v zadrugi smo ponosni, da lahko aktivno sodelujemo pri ohranjanju slovenske kulturne dediščine.

Vrsto let naša zadruga sodeluje tudi na prireditvi **»Dobrote slovenskih kmetij«**, ki je vsakoletni osrednji dogodek promocije slovenske hrane in slovenskega podeželja na Ptuju. Navdušenim obiskovalcem razstave predstavimo aktualno ponudbo sveže domače zelenjave, po kateri vedno znova posegajo številni zadovoljni kupci, ki znajo ceniti lokalno kvaliteto. Pri našem odkupu namreč veliko pozornost posvečamo kvaliteti in sledljivosti odkupljenih pridelkov, vse s ciljem zagotoviti varno hrano za potrošnika.

Zadruge so v Sloveniji pomemben del podeželja in kratkih verig preskrbe s hrano, saj prek njih poteka velik del odkupa in prodaje slovenske hrane, ki se pridela na kmetijah. V KZ Ptuj verjamemo, da smo na regijski ravni pomemben povezovalni člen med našimi lokalnimi proizvajalci, ki jim zagotavljamo odkup pridelkov, ter kupci, med katerimi so tudi velike trgovske verige. Poleg tega pa se zavedamo še izjemne moči potrošnikov, ki s svojimi nakupnimi odločitvami krepijo podporo domačemu in lokalnemu. S takim načinom sodelovanja lahko pridobimo vsi: proizvajalci, zadruge, trgovci in potrošniki.

Prodajni kotički lokalnih proizvodov

Nizka stopnja prehranske samooskrbe je danes v našem lokalnem okolju še vedno velik izziv. Ravno tako je izziv povečati zavedanje o pomenu nakupa in porabe lokalnih proizvodov ter približati ponudbo posebej ranljivim ciljnim skupinam. S ciljem, da KZ Ptuj prispeva k reševanju teh izzivov, smo se podali v pripravo projekta »Lokalno v lokalnem«. Z izvedbo projekta želimo, skupaj s projektnima partnerjema KGZS-Ptuj in ZUDV dr. Marijana Borštnarja Dornava, prispevati k povečanju samooskrbe preko vzpostavitve prodajnih kotičkov s ponudbo lokalnih proizvodov v naših izbranih prodajalnah ter informiranja in osveščanja lokalnega okolja o vsestranskem pomenu nakupa teh proizvodov. Izbrana prodajna paleta v kotičkih bo na voljo vsem lokalnim prebivalcem, posebej pa bo približana ciljnim skupinam starejših prebivalcev, otrokom in mladini. Ponudnikom lokalnih proizvodov, s katerimi bomo poslovno sodelovali, bodo omogočene promocijske predstavitve.
Namen projekta je:

- bogatitev ponudbe lokalnih proizvodov v lokalnem okolju,
- spodbujanje povezovanja ponudnikov lokalnih proizvodov,
- informiranje, osveščanje in motiviranje kupcev k nakupu lokalnih proizvodov,
- krepitev povezovanja partnerjev iz različnih sektorjev v lokalnem okolju,
- zasledovanje principa zelenega krožnega gospodarstva,
- promocija lokalne ponudbe.

Skupni interes lokalnih proizvajalcev, ciljnih skupin in KZ Ptuj z obema projektnima partnerjema, da se ponudba lokalnih proizvodov zbere na enem mestu v lokalnem okolju ter se aktivno predstavlja in približa predvsem ranljivim ciljnim skupinam, izkazuje utemeljeno dodano vrednost v krepitvi zdravja, ohranjanja delovnih mest, skrbi za okolje ter splošni blaginji celotne lokalne skupnosti.

Radgonski sejem in Kmetijska zadruga Ptuj

Prva sejemska prireditev je bila v Gornji Radgoni že leta 1962, kot predstavitev regionalnega gospodarstva, ki pa se je v naslednjih letih razvila v eno največjih sejemskih prireditev s področja kmetijstva in živilstva v Sloveniji oz. v regiji. Kot se je razvijal sejem, se je razvijala in širila tudi Kmetijska zadruga Ptuj. S širjenjem področja delovanja, ustanovitvijo hčerinskih podjetij Oljarne Fram in Zadružne oskrbe je leta 2005 tudi naša zadruga postala del takrat že Mednarodnega kmetijsko živilskega sejma Agra v Gornji Radgoni.

Agra je zdaj največji gospodarski, strokovni, politični in družabni dogodek v Sloveniji. Vse pomembnejše institucije v državi, od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, KGZS, Zadružne zveze, Deželne banke, Zavoda za gozdove, Kmečkega sindikata, kmetijskih šol , fakultet in drugih, aktivno sodelujejo na sejmu oz. se v času sejma sedež njihovega delovanja prenese na sejem. Organiziranih je veliko strokovnih, poslovnih in družabnih dogodkov, ki se jih je vredno udeležiti.

Kmetijska zadruga Ptuj je kot ena večjih zadrug v Sloveniji tudi pomemben člen v delovanju vseh institucij na področju kmetijstva v državi, predvsem pa Zadružne zveze Slovenije. Zato je sodelovanje na Agri izrednega pomena za razvoj in delovanje zadruge.

Na razstavnem prostoru v hali B predstavljamo delovanje zadruge na področju odkupa in prodaje, zastopstva za krmne dodatke Schaumann ter zastopstva Inštituta za poljedelstvo in zelenjadarstvo iz Novega Sada, delovanje hčerinskih družb Oljarne Fram in Zadružne oskrbe. Predstavitev delovanja je izredno pomembna za razvoj zadruge, ki je veliko podjetje s široko dejavnostjo. Veleprodaja postaja vse pomembnejši del naše dejavnosti, zato so oglaševanje in predstavitve širšemu krogu uporabnikov nujne.

Leto 2020 je žal posebno leto, ko je zaradi virusa SARS-Cov-2 odpovedan tudi sejem Agra v klasični obliki. Organizatorji sejma so se prilagodili razmeram in prvič pripravili Spletno Agro, kjer razstavljavci na nov, drugačen način po spletnih kanalih družbenih omrežij in v klasičnih medijih dosegajo svojo ciljno publiko in najširši krog javnosti. Sejem se je odprl 7. septembra na spletnih straneh Pomurskega sejma in bo trajal 6 mesecev.

Naša zastopstva

V začetku leta 2019 smo v Kmetijski zadrugi Ptuj pridobili zastopstvo za mineralno vitaminske dodatke podjetja Schaumann iz Nemčije. Z mednarodno priznanim programom Schaumann smo se zaradi kvalitetnih in profesionalnih proizvodov za govedorejce in prašičerejce uspeli uveljaviti po celotni Sloveniji.

Upravna zgradba podjetja Schaumman

Konec leta 2019 smo pridobili tudi generalno zastopstvo za NS SEME. Inštitut za poljedelstvo in zelenjadarstvo iz Novega Sada je vodilni inštitut za žlahtenje in pridelovanje semena kmetijskih rastlin v Srednji Evropi. Tudi s programom NS SEME smo se uspeli uveljaviti z dejavnostjo veleprodaje po celotni Sloveniji, kjer uspešno širimo prodajo na področju semenske koruze, semenskih ozimnih žit in krmnih rastlin.

Inštitut za poljedelstvo in zelenjadarstvo Novi Sad

V SPOMIN

Marjan Hergan (1952 - 2018)

Vsi, ki smo ga poznali, vemo, da je bil poseben človek. Ne samo, da ni nikoli znal reči ne, pa naj je bil dan ali večer, je za potrebe zadruge in sorodnih organizacij vedno našel in si vzel svoj dragoceni čas. Pozabljal je nase, resnično se je razdajal za dobro skupnosti, ki ji je pripadal z vso svojo dušo. Imel je spoštljiv odnos do sveta okrog sebe in do ljudi. Pa naj so to bili kmetje, zaposleni, ljudje na pomembnih vodilnih položajih v različnih zadrugah, bankah, podjetjih... Znal je nastopati v javnosti, v različnih nagovorih izbrati prave besede. Znal je sprejemati velike odločitve, se posvetovati, verjeti vase, v družino in v zadrugo. Njegova angažiranost pri delovanju zadruge se danes kaže v veliki prepoznavnosti in velikosti Kmetijske zadruge Ptuj, ki ji je s svojim znanjem in predanostjo veliko doprinesel.

V Kmetijski zadrugi Ptuj je začel aktivno delovati kot član zadruge leta 1992 in kmalu postal član Nadzornega odbora. V maju 1997 je postal predsednik Upravnega odbora in zadrugo uspešno vodil do leta 2017, skupno 20 let. V zadnjem letu je deloval kot član Upravnega odbora KZ Ptuj.

Bil je tudi član Upravnega odbora HKS v letih od 1994 do 2003. Prav tako je bil podpredsednik Zadružne zveze Slovenije, član Upravnega odbora Kapitalske zadruge, član Sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in član Sveta območne enote KGZS Ptuj.

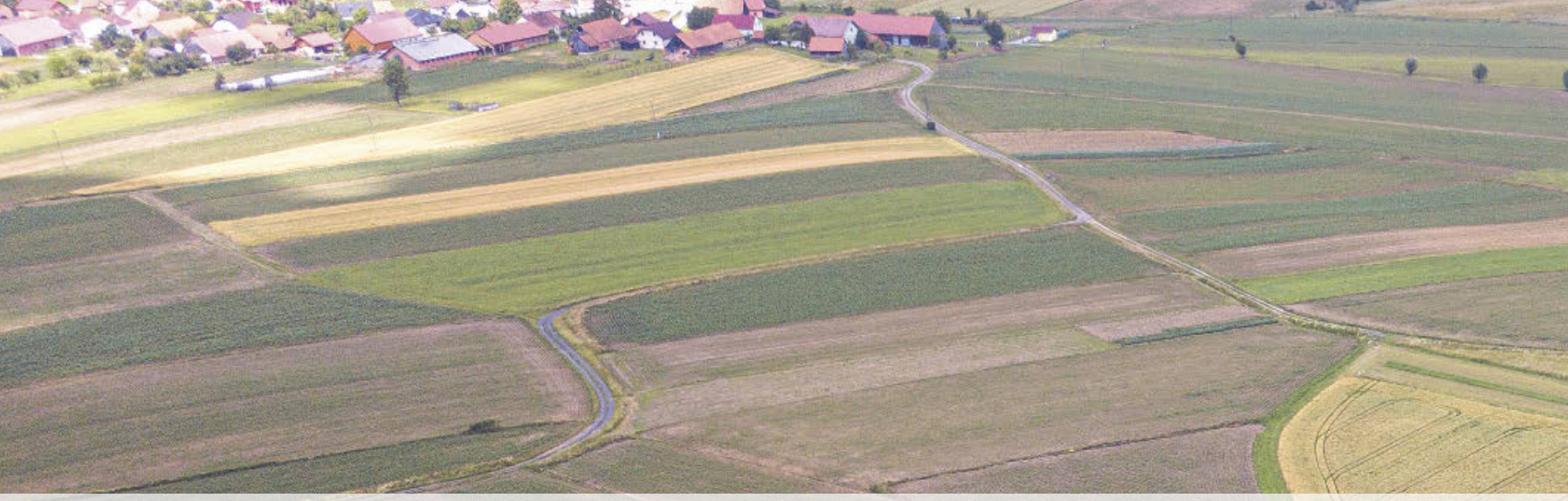
Trajna odsotnost njega, ki je bil naš sodobnik, a tudi vzornik in prijatelj, je postala del naše zavesti in skupnega spomina.

Ostalo je njegovo delo in vanj ujeta esenca njegovega pogleda na svet, marsikomu spodbuda za nadaljnjo pot.

VIRI:

Casnik.si (2020). Pridobljeno iz https://www.casnik.si/odrinjenost-kmeta-vse-do-najnovejsih-casov
Digitalna knjižnica Slovenije (januar 2013). Pridobljeno iz https://www.dlib.si/
Hudales, O. (1948). Zgodovina za nižje strokovne šole. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Kamra.si (G. M. Vischer: Pettav, 1681). Pridobljeno iz https://www.kamra.si/en/digital-collections/item/pomembnejse-zgradbe-srednjeveskega-ptuja.html
Kamra-digitalna kulturna dediščina slovenskih pokrajin. https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/stajerc-1900-1918.html
Kmetijska zadruga Ptuj (2010). Stoletje in desetletje v mozaiku uspehov in donosnosti.
Krek, J. E. (1895). Črne bukve kmečkega stanu. J.Sovran, Katoliška tiskarna
Pokrajinski muzej Ptuj Ormož (2014). Vodnik po zgodovinski zbirki Ptuj z okolico v 20. stoletju
Radio Prvi (2018). https://radioprvi.rtvslo.si/
Wikipedija (junij 2018). Pridobljeno iz https://sl.wikipedia.org/
Zadružna zveza Slovenije (2006). Zadružna zveza Slovenije: Zgodovina.
Zadružna zveza Slovenije (2016). Zadružništvo kot učinkovit model poslovnega organiziranja. Ljubljana
Zgodovinski arhiv na Ptuju (fotografije)

